

WONDEREN EN TEKENEN IN DE BIJBEL

B. Lemkes

(naar het engels)

Zoals verschenen in de jaargangen 95-97 (1952-1954) van "De Bode des Heils in Christus"

Hoe groot zijn Uwe werken, o Here! Gij hebt ze alle
met wijsheid gemaakt, het aardrijk is vol van Uwe
goederen.
Psalm 104 : 24

Men kan op verschillende wijzen de wonderen en tekenen bestuderen. De rationalist betwist ze, en tracht wonderen weg te redeneren. De apologeet (verdediger van het Christendom) verdedigt ze en tracht ze te bewijzen.

De gelovige bestudeert ze, opdat hij ze beter lere kennen.

De vereerder bestudeert en overdenkt ze, opdat hij erdoor tot aanbidding moge komen.

Vele schrijvers zien éérst op de wonderen, en dan maken zij zich aan de hand van eigen mening verschillende voorstellingen van God.

Veel moeilijkheden zullen echter verdwijnen, als we deze volgorde omkeren, en eerst onderzoeken wat God in Zijn Woord geopenbaard heeft over Zichzelf, en dan, in het licht van deze openbaring, de wonderen onderzoeken.

Wat is een wonder?

Een bovenmenselijke handeling.

Nu en dan voorkomende zichtbare handelingen van kracht, boven het menselijk kunnen, of een aanvulling van het menselijk vermogen, soms door menselijke bemiddeling tot stand gebracht.

Iets dat wij niet begrijpen, omdat het onze bevatting te boven gaat, en dat ligt boven het gebied der natuurwetten, voorzover deze door mensen zijn vastgesteld.

Als wij deze verklaringen willen aannemen, zullen we gaarne toegeven dat wij de wetten moeten kennen, waarop de uitzonderingen schijnen gemaakt te worden, willen we deze ongewone gebeurtenissen kunnen verstaan.

Zou iemand een boek willen schrijven over de uitzonderingen op de regels van de Nederlandse grammatica, dan zal hij ondervinden dat dit ondoenlijk is, zonder te verwijzen naar de regels zelf. Als wij beweren dat de wonderen afwijkingen zijn van bekende natuurwetten, moeten wij eerst iets verstaan van deze wetten.

Sommigen beschrijven een wonder als iets bovennatuurlijks, maar dit is geen verklaring, want iedere natuurwet is in zekere zin bovennatuurlijk. Als we zeggen dat een wonder iets is boven het menselijk kunnen, dan moeten we zeggen: de mens kan niets doen, dan wat God hem veroorlooft, en waartoe God hem in staat stelt. Hij kan geen enkele natuurwet in beweging zetten, noch een van deze wetten veranderen of matigen.

Voordat wij de wonderen willen bestuderen, zal het daarom goed zijn te onderzoeken wat ons in de Bijbel geopenbaard is betreffende de oorsprong van wat wij noemen "natuurwetten". Als we deze grondslag gelegd hebben, kunnen wij de wonderen rangschikken, zoals zij schijnen te behoren in de verschillende gebieden, waarin deze wetten van kracht zijn.

Het is in menig geval bijna onmogelijk een grens te trekken tussen het natuurlijke en het bovennatuurlijke, het gewone en het buitengewone, het wonder en de handhaving van natuurwetten.

De wetten die de gebeurtenissen van iedere dag leiden, zijn in zichzelf getuigenissen van Gods bekwaamheid en wijsheid, en die handelingen, die als wonderen worden beschouwd,

zijn in de meeste gevallen tot stand gebracht door de bekrachtiging van deze zelfde wetten, in zeer opvallende wijze, of doordat zij worden versneld of teniet gedaan door grotere krachten. De Bijbel bewijst dat God de mate bepaalt, en dat de wetgever de bestuurder is van zijn eigen wetten. Bijvoorbeeld: een regenbui is een zeer gewoon verschijnsel: maar de Bijbel onderwijst ons dat zelfs de regen zo geheel en al onder Gods controle staat, dat Hij hem zendt, wanneer en waar Hij wil.

Evenzo leert ons de Bijbel dat Hij de bliksem en de donder bestuurt. God, als de waarachtige gebieder van de stormen, waarmede wij vertrouwd zijn, die zelfs tot op zekere hoogte voorspeld kunnen worden, en die aan natuurlijke oorzaken worden toegeschreven, is Dezelfde, die de krachten welke de plagen in Egypte veroorzaakten, onder controle had. De zevende plaag - de meest verschrikkelijke donder - hagel - en vuurplaag, die ooit in Egypte geweest is, was een wonderlijke vertoning van Gods grootheid en macht. Zij was ongemeen in hevigheid, zij was volkomen plaatselijk, want in het land Gosen was er niets aan de hand; zij was stipt in haar aanvang en einde.

Na één van de plagen zeiden de tovenaars tot Farao: "dit is Gods vinger." De Bijbel onderwijst ons te letten op de handelingen van Gods vinger (Ex. 31:18, Deut. 9:10, Psalm 8:4, Daniël 5:5, Lukas 11:20, enz.).

De wonderen zijn slechts diepere afdrukken van die vinger, waarop zelfs zij, die God niet kennen, verplicht zijn acht te slaan, zoals in Egypte. Maar Gods eigen volk mag zich verheugen in het stempel van Gods vinger, zowel in de kleinere gebeurtenissen van het leven, als in de werken der natuur. Als men dit heeft leren opmerken, zal men vermoedelijk niet verzuimen de zachte aanraking van zijn hand te voelen.

Men zegt dat de tekeningen van de menselijke vingerafdrukken zó verschillend zijn, dat er geen twee precies gelijk zijn; hoeveel moet dan wel de Goddelijke verschillen van de menselijke. Om de grotere manifestaties van het werk Gods te verstaan, moeten wij trachten iets te verstaan van de zgn. kleinere. Het is niet gemakkelijk te zeggen wat de grotere dingen zijn, want de regelmatige herhaling van de dagelijkse gebeurtenissen maken, dat ze van minder belang *schijnen*.

De studie van de wonderen is een belangrijk onderwerp, daar wij door de Bijbel Gods directe tussenkomst ontdekken in zijn gehele wereld. En als we alles gezien hebben wat we kunnen zien, als we door de microscoop en de telescoop de kleinste en de grootste van zijn werken aanschouwd hebben, kunnen we nog maar zeggen met Job: "ziet, dit zijn maar uiterste einden Zijner wegen: en wat een klein stukje der zaak hebben wij van Hem gehoord" (Job 26 : 14).

De openbaringen van Gods kracht die in de Bijbel opgetekend staan, zijn te verdelen in twee klassen, n.l. die waarin God alleen werkt, zoals Hijzelf zegt als Hij zijn scheppingswerk heeft volbracht: "Ik ben de Here, die alles doe, die de Hemel uitbreid, Ik alleen, en die de aarde uitspan door Mijzelven" (Jes. 44 : 24), en die waarin Hij werkt door middel van zichtbaar handelende personen.

Als wij de wonderen van God willen verstaan, moeten wij de God van de wonderen leren kennen. Dit is het hoogste doel van alle studie; als dit niet het resultaat is, zullen we de wonderen tevergeefs onderzocht hebben. Er is zeker een progressie in een eerbiedig beschouwen van zijn handelingen. "God maakte Zijn *daden* bekend aan de kinderen Israëls", zij zagen zijn wonderen, maar: "Hij maakte Zijn *wegen* bekend aan Mozes" ' (Ps. 103:7). Mozes was niet tevreden met het kennen van Gods daden, zelfs niet met Zijn wegen. Hij riep uit: "zo laat mij nu Uw weg weten, en *ik zal U kennen*" (Ex. 33:13). Dit was de wens van twee van de grootste bijbelhelden, want Paulus begeerde hetzelfde. "Opdat ik Hem kenne" (Fil.

3:10). Wij mogen er zeker van zijn dat dit het hoogste streven is, want God zegt: "Een wijze beroeme zich niet in zijn wijsheid, ... maar die zich beroemt, beroeme zich hierin dat hij verstaat en Mij kent" (Jer. 9:23 en 24).

Door het bestuderen van de Bijbel leren we God kennen, en sinds de God van de natuur de God van de Bijbel is, zullen we ervaren, dat wonderen minder moeilijk te geloven zijn, naarmate wij Hem beter leren kennen.

Sommige rationalisten ontkennen de mogelijkheid van wonderen, anderen ontkennen hun geloofwaardigheid; maar als wij aannemen wat de Bijbel verklaart over de verbinding die God had en heeft met *Zijn* heelal, wat wij mogen noemen de dagelijkse gebeurtenissen der natuur, zullen de wonderen ons niet onmogelijk schijnen.

Voor God is het heel gemakkelijk om ze te doen, voor ons is het heel gemakkelijk om erin te geloven.

Onkunde betreffende God maakt het geloof onmogelijk; kennis van God maakt het ongeloof onmogelijk.

Onbekendheid van Hem maakt wonderen ongelooflijk; kennis van Hem maakt ze eenvoudig. Waar onwetendheid komt tot haarkloverijen, triumfeert het geloof en zegt: "Want Gij hebt mij verblijd, Here, *met Uwe daden*; ik zal juichen om *de werken Uwer handen*" (Ps. 92 : 5).

Men heeft dikwijls beweerd dat de Bijbel geen wetenschappelijk boek is, maar er is meer ware wetenschap in te vinden dan meestal wordt verondersteld, en het is zeker dat de Bijbel de sleutel bevat voor alle wetenschap, wat de Godsopenbaring betreft. God behoeft niet door openbaring bekend te maken, wat ontdekt kan worden door onderzoek.

Ware wetenschap is de kennis van Gods wegen. Wetenschappelijke studie, zonder God te erkennen is verraderlijk en misleidend. Het zou dwaasheid zijn, als een sterrekundige trachtte het probleem van het zonnestelsel op te lossen, zonder aandacht te schenken aan de zon. Omdat men niet aan de zon haar juiste plaats toekende, waren de astronomen vroeger zo onjuist in hun beweringen. In de tijd van Ptolomeüs tot Copernicus meende men, dat de zon om de aarde draaide. Dientengevolge waren de berekeningen, die hierop gebaseerd waren, foutief.

De gevolgtrekkingen van de mannen der wetenschap, die God buiten beschouwing laten, zijn eveneens onjuist. Wetenschap moet ons voeren tot de troon *van God*, schijnwetenschap tracht *zichzelf* op de troon te zetten.

Schijnwetenschap is zeer oud en dateert uit de dagen van Paulus, die waarschuwt voor de filosofie en ijdele verleiding, overlevering der mensen en de valselijk dusgenaamde wetenschap.

Wij mogen gerust belangstelling hebben voor de wetenschap. Zij spreekt ons van krachten in de natuur, maar openbaring toont ons een Persoon, die de krachten verwekt en ze bestuurt. Hoeveel meer waarde moest de wetenschap hebben voor de Christen, dan voor de ongelovige. Een kind van God kan met bewondering zeggen: "Mijn Vader heeft het alles gemaakt."

De mens is meer geneigd te zoeken naar het hoe, het wat, en het waarom van de dingen, dan te vragen, *wie* maakte ze. Wetenschap en filosofie trachten de eerste vragen te beantwoorden, maar de openbaring alleen kan ons werkelijk bekend maken met Hem, die achter alles staat.

Menigeen is bereid de natuur te aanbidden. De plagen in Egypte zijn het antwoord van God op deze menselijke godsdienst. De Egyptenaren bogen zich voor de natuur in al haar vormen, maar rebelleerden tegen de God der natuur. Zij aanbaden de zon, bogen zich voor de maan,

voor de Nijl, voor hun vee, en voor Farao, hun koning. Daarom zegt God in Ex. 12: "Ik zal gericht oefenen aan al de goden der Egyptenaren."

De plagen waren gericht tegen de goden, die zij aanbaden.

Ongeloof in de wonderen komt niet door een buitengewoon, maar door een mismaakt intellect. Als wij meer leren van de wetenschap, moesten we ook meer leren van God, over Wiens werk de wetenschap spreekt.

"Door het *geloof verstaan* wij"; niet: "Door het *verstaan geloven* wij." De wonderen die ons in de Bijbel worden medegedeeld, zijn maar proeven van Gods wonderdaden (Joh. 20:30), "maar deze zijn geschreven, opdat gij gelooft, dat Jezus is de Christus, de Zoon Gods; en opdat gij, gelovende, het leven hebt in zijn Naam." Onze studie van de wonderen leidt ons derhalve tot het onderzoek, waarom ons juist deze wonderen zijn medegedeeld. Zoals alle andere Godsopenbaringen, moet ook hieraan een diepe geestelijke betekenis ten grondslag liggen. God heeft kennelijk de ons medegedeelde wonderen uitgekozen met een doel. Hij wil er ons geestelijke lessen door leren en ons ook profetische gebeurtenissen ophelderen.

Het bestuderen van de wonderen is een intens praktisch onderwerp. Het nut is drievoudig:

- 1) het zal ons de kennis van God en Zijn Macht verruimen.;
- 2) het zal ons de kijk op de mens en zijn onbeduidendheid verhelderen;
- 3) het zal, als we deze twee lessen naast elkaar plaatsen, onze bewondering gaande maken, dat Hij, die zó machtig is, Zich verwaardigt om bij mensen en in mensen te wonen, en dat Hij zich bekommert over elk belang van Zijn schepselen, in 't bijzonder van Zijn kinderen.

De psalmist vond het betrachten van de daden des Heren een wonderbaar middel om uit de depressie te komen.

Laten ook nu Gods kinderen, die een inwendige strijd hebben, dit middel toepassen.

In het begin van psalm 77 vinden we een toestand van diepe neerslachtigheid waaronder Asaf leed. Misschien zou zo iets in onze dagen genoemd worden een "zenuwzinking" of een "zenuwuitputting". Het was zeer hardnekkig, want hij zegt: "Mijn ziel weigerde getroost te worden, mijn ziel werd overstelpt."

De wolk werd pas weggenomen toen hij zei: "Dit krenkt mij, maar de rechterhand des Allerhoogsten verandert. Ik zal de daden des Heren gedenken; ja, ik zal gedenken Uwe wonderen van oudsher; en zal al Uwe werken betrachten en van Uw daden spreken."

Wij lezen dan niet meer van zijn neerslachtigheid. Hij vergat deze, toen zijn ziel zich verdiepte in de majesteit van zijn God en Gods werken.

De wetten van de Meden en Perzen konden niet herroepen worden, zelfs niet door de koning, als hij ze met zijn zegel had bekrachtigd. Zo was het ten tijde van Ester, als Ahasveros de wet had getekend om de Joden te verderven (Ester 8:8). Toch lezen we in Ester 9:1, dat de wet was veranderd. In de Engelse vertaling staat: de wet was veranderd in het tegengestelde.

Natuurfilosofen verzekerden dat wonderen onmogelijk zijn, omdat' niets kan geschieden tegen de natuurwetten in. Dit zou immers een schending zijn van de algemene wetten. Zo zei men in Babylon ook van de wetten der Meden en Perzen. Maar als een aards Koning zijn eigen wetten kan teniet doen, door andere in te voeren, hoeveel te meer kan "de Schepper van de einden der aarde" Zijn besluiten, die Hij genomen heeft, en waarop Hij Zijn eigen stempel gezet heeft, te niet doen, doordat Hij grote krachten in het leven roept.

Wat wij begrenzen met "natuur" is slechts dat z.g. kleine deel van Gods werkzaamheid, dat voor ons enigszins bevattelijk of aannemelijk is, omdat wij er aan gewend zijn, doch het is slechts een stukje van de eeuwige ordening van een hogere wereld, volgens I. Taylor. De

hoogste wetgever van het heelal heeft een volkomen recht zijn eigen wetten buiten werking te stellen, als Hij dat verkiest.

Hij is waarlijk God Almachtig, en, ofschoon wij dikwijls zo over God spreken, hebben wij slechts een flauw begrip van wat het zeggen wil, "De ALMACHTIGE".

De mens spreekt dit woord zo gemakkelijk uit, en toch, als men geconfronteerd wordt met een kleine gebeurtenis, die niet kan verklaard worden, weigert men het te geloven. Als wij waarlijk aannemen, dat God de Almachtige is, zouden wij nooit twijfelen aan een enkel wonder, dat Hij verricht heeft.

William Herschel ondernam een groot werk, toen hij een hemelkaart begon te maken. Met een telescoop zocht hij in de nacht de lucht af, en noteerde geduldig de sterren, die hij te zien kreeg.

Als wij iets dergelijks met de Bijbel zouden doen; de wonderen in kaart brachten en elk van deze wonderen plaatsten, waar het behoorde, zouden wij, als onze kaart af was, zien dat er drie belangrijke groepen zijn, zoals wij ook van sterrebeelden kunnen spreken, die alle andere overtreffen.

Deze drie groepen van wonderen strekken zich uit over het leven van drie grote Godsmannen en degenen die hen onmiddellijk opvolgden. Mozes en Jozua, Elia en Eliza, de Heer Jezus en de Apostelen. Wij vinden deze wonderen verhaald in Ex. 3-14, Numeri 11-22, Lev. 10, Deut. 10 en 34, en Jozua 3-10, voor zover het betreft de wonderen tijdens het leven van Mozes en Jozua.

Tijdens het leven van Elia en Eliza vinden wij ze in 1 Kon. 17, 18 en 19, en 2 Koningen 1-13.

Van de Heer Jezus en de apostelen in de vier Evangeliën en de Handelingen.

Verder vinden wij alleen maar wonderen in de tijd van de Richteren, hoofdst. 6 en 15, bij Samuel, 1 Sam. 5 en 7, en door de profeet uit Juda en 1 Kon. 13. Verder nog in 2 Kon. 19 en 20, 2 Kon. 32, en in Jesaja 37 en 38 wonderen tijdens het optreden van Jesaja. In Daniël 3, 5 en 6 bij Daniël.

Wij zien dus maar enkele uitzonderingen op de drie grote groepen. Wel gaf God Zelf af en toe een bijzonder teken van Zijn macht, zonder menselijke tussenkomst, maar wij lezen niet van andere profeten die macht ontvingen om wonderen te doen.

De studie van natuurwetenschappen leert ons iets van de verborgenheden van de stof en de energie. Geluid, licht, warmte, zwaartekracht vallen onder deze tak van wetenschap, want zij zijn alle verschillende vormen van energie. De wetten die hen regeren, zijn alle door de grote Wetgever geordend.

Hij, en Hij alleen begrijpt en kent ze geheel, en wij kunnen er van verzekerd zijn dat Hij nauwkeuriger is betreffende het handhaven van deze wetten, dan de mannen der wetenschap die beweren, dat er geen wonderen gebeuren.

Wij kunnen ons niet voorstellen de enorme macht, die een natuur- of scheikundige zou hebben, die alle kennis had van de krachten der natuur en van de eigenschappen van elke stof. Hij zou ongehoorde wonderen kunnen verrichten als hij van deze krachten gebruik kon maken.

Maar de God van de Bijbel, - de God der natuur, - de God der wonderen, weet al deze dingen, en als wij daarbij in aanmerking nemen Zijn onbeperkte wijsheid, erkennen we Hem als Degene die elke kracht onvoorwaardelijk aan Hem doet gehoorzaam zijn.

Er is een belangrijke kracht, waar de natuurwetenschap buiten staat. Zij is niet te vinden onder de wetten van de natuurkundigen, en toch is zij de grootste kracht, die alle andere beheerst.

Men heeft haar zelfs geen naam gegeven. Het is de kracht van het Goddelijk "staande houden".

"Hij houdt alle dingen staande door Zijn machtwoord" (Psalm 119 vs 90 en 91).

Wie kan de belangrijkheid bepalen van deze kracht, te midden van de natuurwetten? De instandhouding der dingen door een uitdrukkelijk bevel! Niet maar een instandhouden van energie, wat door de wetenschap erkend wordt - de bestendiging van de kracht -, maar een voortdurende persoonlijke controle; "alle dingen bestaan te zamen door Hem" (Kol. 1:17). "Naar uwe ordinantiën blijven zij nog heden staan, want zij alle zijn uwe knechten" (Ps. 119:91).

In een signaalhuis kunnen we zien hoe van hieruit alles op een groot spoorwegknooppunt wordt geregeld en bestuurd. We kunnen niet Gods signalen zien, of begrijpen hoe het woord van Zijn kracht wordt overgebracht aan de krachten der natuur. Wij kunnen niet zien hoe Hij de hefboom in werking stelt.

Wij weten alleen dat Zijn wetten Hem gehoorzamen met een nauwkeurigheid en stiptheid, die in ieder menselijk stelsel onbekend zijn.

Er is nog nooit 'n fout gemaakt in dit opzicht. Als deze controle - de kracht van het staande houden - werd opgeheven, zouden niet alleen vele botsingen het gevolg zijn, maar het zou de ondergang betekenen van het heelal. Het is veel gemakkelijker voor de God van het heelal een zgn. wonder te volbrengen, dan voor een seinwachter om een grote locomotief met een trein op een zijspoor te laten rijden.

Rationalisten, die wonderen loochenen, zijn gelijk mensen die niets van een spoorwegsysteem afweten, en denken dat de treinen altijd op hetzelfde spoor moeten blijven en niet van hun normale banen kunnen worden afgevoerd. Zo iets te beweren betekent eenvoudig, dat men niets afweet van het werk in het seinhuisje. De natuurwetten zijn de ordinantiën van God, en op verschillende bijbelplaatsen wordt er naar verwezen:

Jeremia 31 : 35 en 36   de ordeningen van de maan en sterren,

Jeremia 33 : 25   de ordeningen van de hemel en de aarde,

Job 38 : 33   de ordeningen des hemels,

Psalm 148 : 3-6   Hij heeft de zon, maan, sterren, hemelen, en wateren een orde gegeven.

Zwaartekracht

Onder al de natuurkrachten is die der zwaartekracht de meest omvangrijke in haar uitwerking. Zij openbaart zich op verschillende wijzen, en haar uitwerking beperkt zich niet tot de aarde, maar in verschillend karakter, tot de uiterste grenzen van het heelal.

Door haar invloed bewegen zich de voorwerpen en blijven op één plaats: zij staan of vallen, en de atmosfeer zelf wordt door haar beïnvloed. De wetten der zwaartekracht werden door Galileï vermoed; ontdekt en afgemeten door Newton en anderen, maar geen natuurkundige was in staat meer te doen dan de kracht te berekenen. Hij kan ze niet tot ontwrichting brengen, noch in werkelijkheid volledig verklaren waarom verschillende stoffen meer gewicht hebben dan andere, of, meer beïnvloed worden door de zwaartekracht.

Deze kracht, met al haar ingewikkeldheid en ver-rijkende resultaten, zoals alle natuurkrachten, is alleen het werk van de Schepper.

Hoeveel ligt er opgesloten in de simpele mededeling; zomer en winter, die hebt Gij geformeerd (Ps. 74 : 17).

Zij sluit alle grote krachten in, die de banen der planeten bepalen.

Kepler ontdekte sommige van de wondervolle wetten, die de loop der aarde beheersen.

Wij bewonderen het intellect van de man, die een onderdeel van de geheimen van het uitspansel kon ontknopen; maar wat zeggen we van de grootheid van Hem die de wetten maakte, die aan de zon en elk der planeten de kracht gaf elkander aan te trekken en door middel van de zwaartekracht ieder in de aangewezen weg houdt.

Als wij trachten de bedoeling te verstaan van de wetten van Kepler, beginnen we te beseffen hoeveel de uitspraak van de Psalmist en de belofte aan Noach werkelijk betekenen.

Voortaan zullen, zolang de aarde bestaat, zaaing en oogst, koude en hitte, zomer en winter, dag en nacht, niet ophouden.

In Jesaja 40 : 12 lezen we, dat Hij "de bergen woog met een waag en de heuvelen met een weegschaal," maar Hij *gaf* hun ook hun gewicht. Salomo zegt in een van zijn boeken (niet in de Bijbel): "Gij hebt alles geordend naar maat, getal en gewicht."

De veranderingen in de atmosfeer zijn in grote mate van invloed op deze zwaartekracht. De natuurwetenschap zegt ons: het verschil tussen het gewicht van de lucht en de neveldeeltjes, waarvan de wolken gevormd zijn, die hun opwaartse beweging veroorzaakt, hebben regen ten gevolge als ze vloeibaar zijn, door de zwaartekracht der aarde. Als we lezen wat Job zegt in hoofdstuk 28 : 24-27 en 37 : 16, berust dit op absoluut wetenschappelijke nauwkeurigheid.

Er worden twee treffende wonderen verteld in de bijbel, waarin deze kracht op wonderbare wijze buiten werking wordt gesteld door een grotere kracht, en zij zijn zeer veelbetekenend om ons te helpen iets te ontdekken van de wegen, waarlangs God wonderen doet.

Het eerste is: 2 Kon. 6, waar het ijzer van de geleende bijl, dat op de bodem van de Jordaan was gevallen, naar boven kwam door een hout dat in het water werd geworpen. Het soortelijk gewicht van ijzer is veel groter dan van water, daarom zonk de bijl. Maar ijzer is ook zwaarder dan hout, zodat een nieuwe kracht moest worden ingevoerd, waardoor het hout een sterkere aantrekkingskracht kreeg. Het werd zo sterk als een magneet en de wet der zwaartekracht was overwonnen.

Hetzelfde zien we op het meer van Galilea, als de Heer op het water wandelt en Petrus tot Hem komt.

In beide gevallen werd de wet van de zwaartekracht te niet gedaan door een grotere kracht. Wij kunnen hieruit veel leren, want dit is de weg waar langs God handelt, zowel in de geestelijke als in de natuurlijke wereld.

De wet der zwaartekracht wordt niet buiten werking gesteld als de magneet het ijzer aantrekt; alleen de grotere kracht van het magnetisme overtreft haar. Geen natuuronderzoeker twijfelt aan de werking van de magneet. Hij zegt niet dat het onmogelijk is dat ijzer door de lucht zweeft, maar dat het op de aarde moet vallen. Hij neemt rustig de magnetische invloed aan. Maar bij deze wonderen wordt een Goddelijke kracht ingeschakeld, waarvan de wetenschap niets weet. De wet der zwaartekracht kan overwonnen worden door de arm van een klein kind. De bal, die volgens natuurwetten op de grond moet vallen, springt op naar het plafond, als zij haar zwakke krachten aanwendt.

Kan menselijke onmacht meer bereiken dan Goddelijke almacht? Als God de kracht van Zijn arm aanwendt, kan Hij gemakkelijk Zijn eigen wetten opheffen.

In Jozua 6 lezen wij het wonderlijke verhaal van het omvallen van de muren van Jericho. Voor en na deze gebeurtenis zijn er muren gevallen; maar hier gebeurde een groot wonder. We kunnen niet zeggen hoe het plaats vond, want er was niets waardoor het kon worden verklaard, dan alleen dat het geschiedde op Gods Woord.

God zei dat het gebeuren zou, en het geschiedde. Het is mogelijk dat Hij een aardbeving gebruikte, maar er wordt niets van gezegd.

Na de stille omwandeling gedurende 6 dagen, en de zevende dag met het 7 maal omtrekken van de stad, waarbij het volk juichte en de priesters op de ramshoornen geblazen hebben, stortte de muur van de stad ineen. Alléén de muur, en bovendien bleef een klein stukje staan, volgens de belofte aan Rachab gegeven. Haar huis bleef intact.

Door de zwaartekracht komen dingen te vallen of blijven zij staan. Dit vallen en blijven staan geschiedde niet door de bedrevenheid van Jozua, of wie ook. God had hun alles voor de 6 dagen en voor de zevende dag voorgeschreven. De val kon niet toegeschreven worden aan een samenloop van omstandigheden, want hij was voorspeld; het was geen ongeluk, want hij stond onder controle en was geregeld.

Er zijn verschillende andere wonderen, die ons Gods macht doen zien over allerlei dode voorwerpen.

Als Hij Petrus uit de gevangenis wil bevrijden, vallen zijn ketenen af en gaat de ijzeren poort vanzelf open.

Op een blik van Hem doet Hij de wielen van de wagens der Egyptenaren wegglijden. Het water van de Rode Zee en de Jordaan komt op een hoop te staan, in plaats van weg te vloeien, zoals water meestal doet, enz.

Geen van deze wonderen kan verklaard worden. God heeft de krachten die Hij gebruikt geheim gehouden; wij zijn geheel bevredigd door ze te geloven, zonder dat we ze begripen.

Afstand

Ruimte of afstand zijn geen verhindering voor God. Hij kan in een ogenblik dingen of mensen verplaatsen, zoals Hij wil.

De Geest van God kan Elia wegnemen en brengen waarheen Hij wilde; zoals ook Filippus werd weggenomen, nadat hij zijn boodschap gebracht had.

Er zijn onverklaarde mysteries - aanduidingen van kracht, die de mensen zelden worden bekend gemaakt. Henoeh werd weggenomen, Elia voer ten hemel. Wij weten niet welke kracht hiertoe werd aan gewend. Wij weten alleen dat God het deed, en dat zij voorbeelden zijn van wat God doen zal met al de Zijnen (1 Thess. 4 : 16 en 17). Wat een groot wonder zal dit zijn. Moge het spoedig plaats vinden.

Natuurkundigen hebben ontdekt dat licht, warmte en geluid veroorzaakt en verplaatst worden door haarfijne golf-bewegingen. Zij kunnen de lengte en de snelheid van deze golven meten, zij kunnen ons iets vertellen van de wonderlijke wetten, waardoor zij geregeerd worden, maar per slot van rekening weten zij er zeer weinig van hoe deze golven in de ether oorspronkelijk in beweging gebracht worden. Zij mogen onderscheiden licht dat van nevelachtige, gasachtige of gesmolten stoffen komt; maar dit stelt hen niet in staat te verklaren de werkelijke oorsprong van het licht.

Wij moeten ons wenden tot Gods openbaring voor de juiste verklaring. Hij verbrak de stilte van het heelal met Zijn gebiedend woord: "Er zij licht" - en er was licht. De mens kan geen volledig antwoord geven op Gods vraag aan Job: "Waar is de weg naar de woning van het licht?"

Ons vertrouwd zijn met de telkens terugkerende wonderen die ons omgeven, beletten ons in grote mate in te zien hoe wonderlijk zij zijn. Als we met iets vertrouwd zijn, heeft dit meestal een soort minachting ten gevolge, of uiteindelijk zelfs onverschilligheid. Als wij deze dingen meer ernstig zouden bestuderen, zou ons besef van de macht van God toenemen, en zouden we er meer op voorbereid zijn de ongewone gebeurtenissen te geloven, die wij *wonderlijk* noemen.

Een wonder is een betrekkelijke emotie en staat in dubbele zin evenredig aan het begrip wetenschap.

Door onwetendheid verbaast men zich over sommige dingen, die eenvoudig zijn voor de wetenschap; maar, de wetenschap verwondert zich ook over dingen, die voor de onkundige eenvoudig zijn.

Een voorwerp dat we zonder bewondering hebben gadeslagen, wordt zeer schoon als we het zien door het microscoop.

Een klein kind verwondert zich niet over de zonsopgang, maar voor de sterrekundige is het een gebeurtenis die zijn belangstelling opwekt, en zijn hoogste intellectuele denken in actie brengt.

Als er meer eerbiedige bewondering was voor de gewone gebeurtenissen, zou men minder sceptisch staan tegenover de buitengewone.

Heel wat wondervolle wetten werden vastgesteld, toen God zeide tot Noach: "Mijn boog stel ik in de wolken, opdat die tot een teken zij van het verbond tussen Mij en de aarde," want veel wetenschappelijke beginselen zijn in de regenboog betrokken.

Het licht, dat op Gods bevel ontstond, de wolk die Hij over de aarde brengt, de regendruppel, die Hij de bolronde vorm heeft gegeven. De zon moet schijnen, de wolk moet breken, de lichttrillingen moeten op de druppels vallen en zij moeten alle hun werk doen, n.l. de lichtstralen breken.

De druppels moeten de lichtgolven onderscheppen en de golven van verschillende lengten scheiden, zó, dat het witte licht uiteenvalt in de mooie kleuren. Dan moeten de lichtgolven hun loop vervolgen, totdat sommige van hen door de lens passeren en het netvlies van het menselijk oog treffen, dat door middel van de oogzenuw het beeld van de regenboog overbrengt naar de hersenen.

Al deze eigenschappen van het licht en andere oorzaken moeten zich verenigen om het mogelijk te maken de boog in de wolken te zien, en alles wijst op het werk dat door God zelf wordt bestuurd.

In het boek Ecclesiasticus wordt van de regenboog en van zijn Schepper gezegd:

"beschouw de regenboog en loof zijn Schepper, want heerlijk is hij in zijn pracht; hij omvademt het hemelgewelf met zijn luister, het is Gods eigen hand, die hem spant."

In Ezechiël 1 : 28 wordt de aanblik van de regenboog vergeleken met het voorkomen der verschijning van de heerlijkheid des Heren.

Openbaring 4 : 3 zegt ons dat rondom de troon van God een regenboog is, en Openbaring 10 : 1 spreekt van de regenboog op het hoofd van de sterke Engel.

Geluid, warmte en koude

De raadsels van het geluid zijn even groot als die van het licht.

Verskillende voorvallen in de bijbel tonen ons dat God niet alleen de wetten van het geluid heeft vastgesteld, maar dat Hij er gebruik van kan maken als Hij wil, buiten deze wetten om.

Schone kleuren die het oog bekoren, heerlijke tonen die het oor strelen, zijn alle door God bedacht en gemaakt.

Hij kan maken dat er een geluid gehoord wordt, zonder dat er enige aanleiding voor schijnt te zijn.

Zo heeft Hij de Syriërs verdreven van de poorten van Samaria, doordat Hij ze een geluid deed horen van wagenen, paarden en grote heirkraft (2 Kon. 7 : 6).

God kan niet alleen door een wonder een geluid doen horen, maar Hij kan het zo regelen dat het alleen gehoord wordt door degene voor wie het bestemd is. Op de weg naar Damaskus

hoorde alleen Saul de stem van Jezus (Hand. 22 : 9), zijn begeleiders hoorden niet meer dan een geluid (Hand. 9 : 7).

In Joh. 12 : 28 en 29 lezen we dat er een stem uit de hemel kwam, terwijl de schare meende dat er een donderslag geschied was.

Warmte en koude staan eveneens onder directe controle van de God der natuur. In Psalm 147 : 16-18 lezen we dit zeer duidelijk. In Job 37 lezen we dat Elihu tot Job zegt: "ook hierover beeft mijn hart," als hij denkt aan de sneeuw, de regenstromen, de koude, het ijs, en dan - aan de warmte, waardoor zijn klederen heet worden als de aarde stil is vanwege de zuiderhitte.

Het wonderlijke voorval dat in de bijbel gegeven wordt, hoe de warmte onder Gods controle staat, is dat van de bewaring van Sadrach, Mesach en Abed-Nego voor de hitte van de vurige oven, die 7 maal heter gestookt werd dan gewoonlijk, zodat de mannen die hen in de oven wierpen, gedood werden door de ondraaglijke hitte. Van de drie vrienden waren wel de touwen verbrand waarmede men hen gebonden had, maar het vuur had geen macht gehad over hun lichamen, zodat hun haar niet geschroeid was en er zelfs geen brandlucht aan hun klederen was. Zij wandelden vrij midden in het vuur met Hem, die *zijn vlammen* onder controle had. Nebukadnezar had gelijk toen hij zeide: "er is geen andere God die zo verlossen kan". Hier zien wij de vervulling van de belofte welke God gegeven heeft in Jesaja 43 : 2.

Hemelen en aarde

Door het Woord des Heren zijn de hemelen gemaakt, door de adem van zijn mond al hun heir (Psalm 33 : 6). Want Hij sprak en het was er (vers 9). De Here heeft door wijsheid de aarde gegrond (Spr. 3 : 19). Toen Hij de hemel bereidde, was Ik daar (Spr. 8 : 27). Mijn hand heeft de aarde gegrondvest en Mijn rechterhand heeft de hemelen uitgebreid. Roep Ik hen, zij staan daar te zamen (Jesaja 48 : 13).

Heft uw ogen naar omhoog en ziet: Wie heeft dit alles geschapen? Hij, die het heir daarvan in groten getale uitleidt en elk daarvan bij name roept door de grootheid Zijner sterkte en omdat Hij geweldig van kracht is; er blijft niet één achter (Jesaja 40 : 26).

Dit zijn maar enkele passages uit de bijbel die in compacte termen al de wonderen van de sterrekunde opsommen.

In Genesis 1 : 16 wordt ons vermeld dat God de zon en de maan gemaakt heeft en dan zo even terloops: "benevens de sterren". Dit betreft alle sterren, zowel die van het ene halfmond, als die van het andere.

"Het Noorden en het Zuiden, Gij hebt ze geschapen" (Ps. 89 : 13). Jesaja 40 : 26 begint met een bevel om de sterrenhemel te bezien. Iedereen die God wil verheerlijken, moet dit doen. Als Hij door Zijn onthullingen de mens leert dat al de hemellichamen door Hem zijn geschapen en door Hem worden bestuurd, is het zeer belangrijk, van hen die van deze wetenschap studie hebben gemaakt, te leren wat zij ons, van deze wonderen kunnen vertellen.

Voordat de schrijver van de brief aan de Hebreëen de geloofshelden noemt in het elfde hoofdstuk, doet hij een merkwaardige mededeling. In de volgende verzen bepaalt de Heilige Geest onze aandacht bij vele geloofshelden, waarvan de eersten zijn Abel, Henoeh, Noach en Abraham, en wel zó dat Hij ons met hen verbindt, en voordat gesproken wordt over wat zij gedaan hebben, lezen we in vers 3: "door het geloof verstaan wij dat de werelden door het woord Gods zijn toebereid".

Het speciale terrein, waarop wij zo opvallend geplaatst worden - het speciale gebied dat voor ons bestemd is - dat deel van het geïnspireerde verhaal waarin van U en mij verondersteld

wordt een mate van niet twijfelend geloof te tonen, geeft ons een plaats met die "vaders van de oude dag".

Dit zijn zeer bemoedigende woorden voor de tegenwoordige tijd. Nooit was er een tijd waarin eenvoudig geloof zó werd bespot als nu. Men zegt (doch het is niet waar) dat géén geleerde gelooft in Genesis 1. De Bijbel zegt ons dat zij, die het wel aannemen, geloofshelden zijn.

De waardering van de Bijbel (van God), en de waardering van de wereld zijn *niet gelijkwaardig*.

Hierdoor kunnen wij gemakkelijk aanvaarden dat men ons ouderwets, enghartig en niet met de tijd meegaand noemt; terwijl zij, die twijfelen, worden gehouden voor denkers en geleerden.

"In den beginne schiep God de hemel en de aarde." Deze hele wonderlijke geschiedenis wordt samengevat in deze paar woorden, maar het "hoe" en "hoe lang" worden ons niet geopenbaard.

Ons beperkte begrip kan niet de gedachte aan een achter ons liggende eeuwigheid vatten, zonder begin.

Wij weten dat God voldoende tijd tot zijn beschikking had.

Als Hij wilde, kon Hij met één woord het heelal uitrusten met ontelbare hemellichamen.

Hij kon echter ook te werk gaan zoals sterrekundigen dit wensen; door geleidelijk nevelachtige dampen te maken en hen macht geven dat zij gloeiende bollen en versmolten massa's zouden worden, zich wentelend als zij afkoelen, en afkoelend als zij zich omwentelen, die van hun buitenkant stukken afwerpen, die op hun beurt planeten of satellieten (bijplaneten) vormden. De sterrekundigen erkennen dat deze processen nog in ons zonnestelsel plaats vinden.

Zij concluderen dat op deze wijze al de sterren en zonnen gevormd zijn. Misschien hebben zij gelijk, maar het is ook mogelijk dat God "in den beginne" alles tot aanzien riep met een woord. "*Zijn woord loopt zeer snel*" (Ps. 147 : 15).

Hij kan gemakkelijk hemel en aarde geschapen hebben met één woord, in de vorm waarin zij nu bestaan; en als Hij dit gedaan heeft bedoelde Hij klaarblijkelijk dat zij zich zouden vertonen alsof zij de verschillende trappen van ontwikkeling hadden doorgemaakt.

De hofmeester bij de bruiloft te Kana was een kenner van wijn. Hij kon zeggen hoe oud de wijn was die men hem liet drinken. Misschien wist hij u wel te vertellen wanneer hij gebotteld of in de wijnzak gedaan was, ten minste hij meende dit te kunnen; en in de regel zal hij wel gelijk gehad hebben. Doch bij deze gelegenheid was hij onkundig met het feit dat de wijn in 't geheel niet "belegen" was. De knechts wisten dit.

Als de Schepper wijn wilde maken, behoefde Hij geen wijngaard te planten, die Hij tijd moest geven om te groeien en om de druiven te laten rijpen. Hij had geen wijngaard, wijnpersbak of flessen nodig, maar veranderde water in wijn door een woord. Zijn bedoeling was echter de wijn zó te hebben, alsof hij de normale processen had doorgemaakt.

Er wordt veel geschermd met de verzekering dat iets een groot aantal eeuwen moet geleden zijn, omdat men weet hoe lang een bepaald proces moet duren om een gevonden voorwerp in de staat te brengen, waarin men het heeft aangetroffen.

Helaas, jonge mensen zijn door dergelijke theorieën aan 't wankelen gebracht. Laten we dan maar denken aan de bruiloft te Kana.

Enige tijd geleden hield Sir William Thomson een lezing in het koninklijk instituut te Londen over de vraag hoe de hitte van de zon werd in stand gehouden. De toehoorders waren zeer verrast dat hij, nadat hij zijn overdachte lezing had uitgesproken, besloot met deze woorden: Voordat ik eindig moet ik mijn geweten ontlasten door de volgende mededeling: Ik begrijp zelf niets van het thema; en niemand kan het begrijpen.

Psalm 115 : 3, Onze God is toch in de hemel, Hij doet al wat Hem behaagt. Als wij denken aan de twee bijzondere tekenen in Jozua 10 en Jesaja 38, dan zullen we niet proberen deze wonderen te verklaren. De sleutel tot het aanvaarden van deze buitengewone gebeurtenissen is: "Hij doet al wat Hem behaagt."

Er is veel gespot naar aanleiding van deze schriftgedeelten. Voor ons, die geloven, is het niet zo'n groot verschil a. dat God de aarde om de zon doet wentelen in 365 dagen, 5 uur, 48 minuten en 51 seconden, zonder mankeren! b. dat Hij eenmaal hiervan afwijkt en het zó maakt dat de zon "niet haastte onder te gaan". Jozua's stem (in een andere vertaling "bede") werd verhoord zoals hij het begeerde: "de zon haastte niet onder te gaan".

Bij Hizkia ging de zon terug. Sterrekundigen zullen ons waarschijnlijk vertellen dat beide dingen onmogelijk waren, maar Hij, die al de hemellichamen maakte om zich langs vastgestelde banen te wentelen, kon gemakkelijk gebieden dat een deel, of het gehele planetenstelsel, zo nodig, zijn gang zou vertragen, of achterwaarts gaan in plaats van voorwaarts.

De berekeningen van wiskunstenars zouden omver geworpen worden als zij zulke experimenten moesten uitvoeren; de berekeningen van de Schepper zijn het spoor nooit bijster.

Wij hebben nu even bij deze twee grote wonderen stilgestaan. Wij noemen het wonderbaar dat zulke dingen gebeurd zijn - maar is het niet een wonder dat alle eeuwen door het zonnestelsel nooit enige vertraging onderging; dat alles volmaakt is geregeld en steeds de vastgestelde tijd handhaaft?

"Er blijft niet één achter."

Heeft ons dit wel eens, tot aanbedding gebracht?

De komst van de Heer in heerlijkheid om Zijn koninkrijk op te richten zal door grote tekenen in de hemel worden vooraf gegaan. Amos 8 : 9, Joël 2 : 31 en 3 : 15.

De Here Jezus Zelf, die al deze dingen geschapen heeft, zeide aan Zijn discipelen dat zulke tekenen onmiddellijk zullen volgen op de grote verdrukking, en dat dan het teken van de Zoon des mensen zal verschijnen in de hemel. Matth. 24 : 29 en 30. Hij wist toen nauwkeurig wat gebeuren zou, en Hij weet het, nu Hij zit op Zijns Vaders troon, en wacht op het ogenblik dat de Zijnen opgenomen zullen worden om bij Hem te zijn, wanneer al deze dingen zullen vervuld worden.

Sterrekundigen vormen zich menige veronderstelling wat betreft toekomstige rampen die plaats zullen vinden in het zonnestelsel, maar het zijn slechts gissingen.

De bijbel voorzegt de grote "catastrophe", als "de hemelen zullen worden als een boekrol" (Jesaja 34 : 4). Petrus herhaalt dit in zijn tweede brief (hoofdstuk 3).

Dit is echter niet het einde aller dingen. Nieuwe heerlijkheden zullen geopenbaard worden. De apostel vervolgt: "maar wij verwachten, naar Zijne belofte, nieuwe hemelen en een nieuwe aarde, in welke gerechtigheid woont". De belofte waarop hij zinspeelt vinden we in Jesaja 65 : 17 en 66 : 22.

Ofschoon wij niet weten wat dit inhoudt, kunnen we er van verzekerd zijn dat het heerlijk zal wezen; een nieuwe schepping, op dezelfde wijze tot stand gekomen als de eerste schepping - door Zijn krachtwoord.

Wij kunnen vele leringen trekken uit de wonderen die God in de hemelen en op aarde gedaan heeft - lessen die spreken van genade en oordeel, van troost en waarschuwing. God, Die zulke wonderen kan doen in de natuur, kan voor ons dingen doen die schijnbaar onmogelijk zijn. Wij kunnen niet alleen deze gevolgtrekking maken, maar de wonderen van de schepping zijn menigmaal typen van geestelijke dingen. Het is goed en nuttig hierop acht te geven.

Het gezegde in Jesaja 40 : 26 en 27 brengt ons op de gedachte van het nut van deze studie. Nadat God bij herhaling de wonderen in het heelal voorstelt, zegt Hij tot Israël: "Waarom zegt gij dan, o Jacob! en spreekt o Israël! mijn weg is voor de Here verborgen", enz. Hij die de sterren telt en hun gang bepaalt, buigt Zich neer om Zich bezig te houden met de belangen van Jacob. "Gij wormpje" zoals God hem in het volgende hoofdstuk noemt.

De wonderen van Zijn macht maken de wonderen van Zijn genade nog heerlijker. Het is niet toevallig dat zo dikwijls van God gezegd wordt: "Die hemel en aarde gemaakt heeft". De gedachte aan Zijn kracht, geopenbaard in de schepping, moeten we steeds verbinden aan het andere deel van de tekst, waarin deze uitdrukking voorkomt. Ik noem enkele voorbeelden.

Jeremia 32 : 17, dat geen ding voor Hem te wonderlijk is.

Jesaja 37 : 16 en 17, dat Hij hoort als wij roepen.

Psalm 115 : 15 en 134 : 3, dat Hij kan zegenen.

2 Koningen 19 : 15-19, dat Hij kan helpen.

Jesaja 51 : 12 en 13, dat Hij kan troosten.

Jeremia 10 : 11-16, dat zulk een God groter is dan de afgoden.

Handelingen 4 : 24 en Jeremia 51 : 15-21, dat zulk een God groter is dan de mens.

Handelingen 17 : 24, dat Hij niet woont in tempelen met handen gemaakt, enz.

Misschien is de meest opvallende les, wat we lezen in Psalm 8 : 3-6. Is het niet een wonder dat zulk een God kan afdalen om te denken aan de mens? Maar uit hetgeen we over deze passage lezen in de brief aan de Hebreëen, zien we dat de Schepper van hemel en aarde Zelf mens wordt (Hebr. 2 : 5-9).

We kunnen nog wel meer plaatsen vinden waar over de Schepper van hemel en aarde gesproken wordt in verband met het een of ander dat voor ons van bijzonder belang is. Ik wil nog slechts op twee belangrijke plaatsen wijzen.

In Zacharia 12 : 10 lezen wij de aandoenlijke woorden: "zij zullen Mij aanschouwen, Die zij doorstoken hebben". Wij zien vanaf het eerste vers dat Hij die spreekt ook is: "de Here die de hemel uitbreidt en de aarde grondvest, en des mensen geest in zijn binnenste formeert". Hoe weinig mensen weten, dat Hij, die aan het kruis hing, de Schepper Zelf was.

De tweede plaats is Jesaja 50. In vers 2 en 3 openbaart de Here Jezus Zich in Zijn macht als Schepper; in vers 4 is Hij de afhankelijke; Degene die leert, nadat Hij onderwezen is; in vers 5 de Dienstknecht, en in vers 6 de lijdende. Hij, die kon zeggen: "Ik bekleed de hemel met zwartheid, en stel een zak tot zijn bedeksel", is dezelfde die zegt: "Ik geef mijn rug degenen die mij slaan, en mijn wangen degenen die mij het haar uitplukken. Mijn aangezicht verberg ik niet voor smaadheden en speeksel".

In het midden van vers 2 stelt Hij de vraag: "Is mijn hand dus gans kort geworden, dat zij niet verlossen kan, of is er in Mij geen kracht om uit te redden"?

Ten slotte nog dit. Op twee plaatsen wordt God genoemd; "de Allerhoogste, die hemel en aarde bezit". Eerst in Genesis 14 : 19, als Melchizedek zich vertoont aan Abraham en hem in deze naam zegent. In vers 22 herhaalt Abraham dezelfde uitdrukking, als hij de schatten weigert, die hem door de koning van Sodom worden aangeboden. Zij die God kennen als de bezitter van hemel en aarde hebben de rijkdom die de wereld geven kan niet nodig.

In Deut. 10 : 14 en 15 vinden we een gelijklopende uitdrukking: "Ziet, des Heren, uws Gods, is de hemel en de hemel der hemelen, de aarde, en al wat daarin is". Hier zien wij in het volgende vers, dat hoewel Hij de bezitter is van deze dingen, Hij niet voldaan is, als Hij niet iets anders bezit. Hij heeft behoefte aan Zijn volk, Hij heeft behoefte om lief te hebben, v. 15. Wij zien hier dat Zijn volk niets hoeft dan Hem, die de Bezitter is van hemel en aarde. Maar hoewel Hij hemel en aarde bezit, Hij behoefte heeft aan iets anders. Hij heeft de Zijnen van node, om hen te kunnen liefhebben en hen deze liefde te doen genieten.

Aarde, wind, vuur en water

Het is zeer duidelijk, door wat ons in de Bijbel wordt medegedeeld over het rijk der natuur, dat de macht van God heerschappij heeft over aarde, wind, vuur en water.

Wij kunnen, wat deze heerschappij betreft, veel leren:

- 1e. door de gewone gebeurtenissen van het dagelijks leven;
- 2e. door de wonderbare gebeurtenissen die ons worden medegedeeld. "Al wat de Here behaagt doet Hij, in de hemelen en op de aarde, in de zeeën en alle afgronden" (Psalm 135 : 6).

Job spreekt van Zijn macht over de bergen, de aarde, de zon, de sterren, de hemelen, de wolken, de zee enz. (Job 9 : 5-10 en 26 : 7-14), zie ook Amos 9 : 5 en 6.

Hij schiep het vaste land en schreef aan de rivieren hun loop voor; Hij stippelde de grens uit van de kust en begrensdde de bedding van de oceanen (Spr. 8 : 29). Hij bestuurt de krachten der natuur zó, dat de zee slechts inbreuk kan maken, als Hij dit toestaat, want wij lezen dat Hij de zee met deuren heeft toegesloten, en voor haar, met *Zijn besluit* de aarde doorbrak, grendel en deuren zette en zeide: tot hiertoe zult gij komen en niet verder (Job 38 : 8-11). In Psalm 104 : 16-9 lezen wij op welke wijze God de grondslagen van de aarde legde en de zee van het land scheidde.

Hij heeft ook de kostbare metalen en edelgesteenten ver onder de oppervlakte der aarde verborgen, volgens Zijn plan. In Job 28 wordt een vrij nauwkeurige beschrijving gegeven van wat de verschillende mijnen opleveren. "Zijn oog ziet al het kostelijke".

De mens moge deze dingen toeschrijven aan natuurwerkingen, wij weten, dat de God van de natuur ze alle gemaakt heeft en ze alle hun plaats heeft gegeven.

Aardbevingen

Geen aardbeving geschiedt zonder Gods toelating; maar als Hij het gebiedt zal de aarde zich openen op de juiste plaats, die Hij aangeeft, en niet elders (Psalm 104 : 32). De aardbevingen die de Sinaï of Horeb deden trillen, waren een getuigenis van Zijn tegenwoordigheid. Hij had ze zó onder controle dat midden in het schudden der bergen Zijn dienstknechten, Mozes en Elia, absoluut veilig waren in een kloof der steenrots.

Als Dathan en Abiram met Korach in opstand komen tegen het goddelijk gezag en weigerden de Heer te gehoorzamen, kwam plotseling het oordeel over hen. De aarde opende zich voor hun voeten en verslond hen met hunne huizen en alles wat zij hadden. Maar niemand anders in het leger werd door deze ramp getroffen. Mozes had gezegd: "indien de Here wat nieuws zal scheppen". Ook dit wonder was een vertoning van Gods scheppingskracht.

De aardbeving te Filippi had nauwkeurig de uitwerking die nodig was. De gevangenis werd niet met de grond gelijk gemaakt, niemand scheen gewond te zijn, maar de fundamenten van de kerker schudden, alle deuren werden geopend en alle banden werden los. Dit waren ketenen die in de muren bevestigd werden! Hoe menigmaal hebben we deze geschiedenis

gelezen, ernaar geluisterd of er zelfs over gesproken. Hebben we het grote wonder dat hier plaatsvond, opgemerkt?

Bij Petrus werkte God anders. Alles geschiedde in stilte en de bewakers sliepen door; zij werden later door Herodes *terechtgesteld*. Maar in Filippi had God een ander doel en wel om de stokbewaarder te *redden*. Eerst werden door Gods macht de gevangenisdeuren geopend, dan opende Hij de deur van het hart van de stokbewaarder. Eerst werd deze man gewekt uit zijn slaap door de aardbeving; dan doet God zijn geweten ontwaken opdat hij zijn verloren toestand zal zien en de behoefte zal gevoelen om gered te worden.

Hoewel velen denken dat in onze dagen natuurwetten werken zonder Gods tussenkomst, toch is Zijn macht dezelfde als in die tijd en kan geen aardbeving plaatsvinden zonder Zijn toestemming.

"Daarom zullen wij niet vrezen, al veranderde de aarde hare plaats, al werden de bergen verzet in het hart der zeeën" (Psalm 46 : 3).

Deze Psalm werd gezongen door de kinderen van Korach! Zij zullen stellig gedacht hebben aan het vreselijke oordeel dat hun vader getroffen heeft.

De wonderlijkste aardbeving die voorspeld is zal onmiddellijk volgen op Zijn wederkomst (Zach. 14 : 4).

Mannen der wetenschap kunnen een aardbeving in kaart brengen, nadat zij heeft plaatsgevonden; God doet dit van tevoren, en hier wordt ons voorzegd de verandering van de uiterlijke gedaante van het land, die zal volgen op deze omwenteling.

Wind

Onze kleine planeet is omgeven door een dampkring die zich honderden kilometers uitstrekt boven haar oppervlakte. Daarbuiten is een onbegrensde ruimte, geheel doordrongen (naar men meent) van aether. Warmte en licht verschillen alleen in graad: beide zijn trillingen van de aether. Door zeer kleine golven worden warmte, licht en andere krachten van de zon tot ons overgebracht. De dampkring is geheel verschillend van de aether. Bij de aardoppervlakte zijn de luchtdeeltjes compacter. Als wij in de hogere luchtlagen komen, bemerken wij, dat de lucht "dunner" is, en we weten dat dit nog erger wordt, als men in een ballon zeer hoog in de lucht stijgt.

Onze thermometers meten de warmte, de barometers meten de luchtdruk, en door nauwkeurige waarneming van warmte, wind, enz. kunnen meteorologen ons heel wat voorspellen van veranderingen in de atmosfeer, hetgeen wij noemen: "het weer".

Menige schone beschrijving is in de Psalmen en het boek Job gegeven van de atmosferische toestanden, die de verschillende jaargetijden onderscheiden, waaruit wij opmerken, dat al deze dingen onder Gods onmiddellijk toezicht staan. Hij geeft aan de jaargetijden hun beurt.

Een nauwkeurige beschrijving van deze dingen vinden we in Psalm 147 : 15-18. Het weer wordt door de God van de Bijbel bestuurd, door Zijn wetten, en *Hij staat onder en boven deze wetten*.

De weerkundigen mogen heel wat ontdekt hebben aangaande deze dingen - zij mogen voorspellen hoe de wind zal zijn, hoe hevig de storm; maar zij kunnen niets besturen. Dat kan God alleen, vandaag is in dit opzicht alles precies als eeuwen geleden (Psalm 148 : 8: Job 36 : 26-33).

"Hij weegt de wind" (Job 28 : 25). Dit is een wetenschappelijke uitdrukking, want de winden zijn afhankelijk van het gewicht van de dampkring. Dit woord zegt ons, dat God zijn gewicht en kracht regelt.

Als Hij de wateren wilde doen stilstaan, deed Hij een wind over de aarde doorgaan. Als Hij Egypteland met een zwerm sprinkhanen wilde straffen, bracht Hij een oostenwind in dat land, de gehele dag en de ganse nacht; en 's morgens kwamen de sprinkhanen. En met een sterke westenwind wierp Hij ze in de Schelfzee.

Als de Israëlieten aan de kust van de zee gelegd waren, behoefde God slechts Zijn wind te gebieden en de zee werd droog, de wateren werden gekliefd. Hij heeft met Zijn wind geblazen, en de vijand werd verdelgd. Deze winden bewerkten de *redding* van de Israëlieten en het *verderf* van de vijanden. Vele winden hebben over de Rode Zee geblazen; maar in dit ene geval maakten zij een pad, precies op de bestemde plaats en voor een vastgestelde tijd. Wij lezen veel over winden die God beschikte: bij Jona, David, Elia, enz.

Weervoorspellingen zijn meer en meer nauwkeurig, naarmate men de wetten, die de dampkring regelen, beter leert kennen en begrijpen. God, de God van de Bijbel, regelt de wind om te waaien, zoals Hij dit wil. De wind en de zee *waren* Hem gehoorzaam, *zij zijn dit nog*. Talloze gebedsverhoringen hebben invloed gehad op storm en regen en wind; want God kan zijn weerkundig gebied zó regelen, dat het wordt aangepast aan de gebeden van Zijn kinderen.

Wij hebben hiervan een treffend voorbeeld bij Elia.

De regen wordt opgehouden en gezonden in overeenstemming met zijn voorbede. Dit heeft ons niet te verwonderen, als wij rekening houden met de natuurkrachten, en de voorwaarden voor gebed. De kracht, die de regen zond en de kracht die Elia ontving tot zijn gebed kwamen uit dezelfde bron, uit God. Als God Zijn almacht in beweging zet op het gebed van een mens, is Hij het ook, die dat gebed inspireert en er de kracht aan geeft. Gebed kan groter krachten in werking doen treden dan de natuurwetenschap ooit heeft ontdekt.

Gebed brengt de hand in beweging van Hem, die de wereld z'n beweging brengt.

Wij kunnen er zeker van zijn dat God menigmaal tussenbeide is gekomen ten gunste, van de Zijnen, ook in de loop der eeuwen. Wij kennen geschiedenissen, waarin het zeer duidelijk gebleken is dat de wind op Gods bevel is gezonden om verlossing te brengen.

Eind September 1574 was Leiden in uiterste nood; de dijken waren doorgestoken als een laatste redmiddel, opdat de zee het land zou overstromen, maar de wind blies het water van de zee juist weg, in plaats van dat het op kwam zetten, totdat, op 't laatst, als antwoord op de gebeden van de Zijnen de wind plotseling veranderde in een bries, die in hevigheid toenam en het water van de Noordzee razend het land deed overstromen. Hierdoor kon de bevrijdende vloot tot aan de poorten van de stad komen, en werden tegelijk de vijanden op de vlucht gejaagd.

In 1588 is de Spaans-Roomse macht opnieuw door Gods wind uiteengeblazen. De "Armada" waarop zij zich beroemden als de onoverwinnelijke, kon niet bestaan voor het geblaas van Zijn neusgaten, evenmin als de legerscharen van Faraö. Dit zijn twee gebeurtenissen in de geschiedenis die bewaard zijn gebleven. Wij zouden er nog meer kunnen noemen, al kunnen we niet altijd Gods ingrijpen toeschrijven aan de gebeden der Zijnen, omdat wij hiervan menigmaal geen kennis dragen, maar Zijn macht is steeds dezelfde.

Regen, hagel en dauw

In Job, de Psalmen en Amos worden ons belangrijke mededelingen gedaan van de regen en de sneeuw.

In Mattheüs 5 : 45 zegt de Heer Jezus: "Hij laat regenen over rechtvaardigen en onrechtvaardigen".

Hij zendt zijn regen om te zegenen, (Deut. 11 : 14 en 28 : 12), en Hij houdt zijn regen in als een oordeel, (Deut. 11 : 17 en 28 : 23).

Vele andere plaatsen spreken hiervan, maar, de meest opvallende vinden we in Amos 4 : 7, waar we zien dat God aan de ene stad regen geeft en aan de andere niet; dat het ene stuk land beregend wordt en het andere verdort.

Dit alles duidt op een volmaakte controle! Hoe verschillend is onze grote God van de goden der heidenen.

Zijn er onder de ijdelheden der heidenen die doen regenen? of kan de hemel druppelen geven? (Jeremia 14 : 22).

Terwijl er meestal over regen gesproken wordt in verband met zegeningen, zo wordt de hagel gebruikt als een middel om te straffen (Job 38 : 22 en 23).

De hagel in Egypte was zo hevig als nooit te voren. In Jozua 10 werden de Kanaänieten door de hagelstenen gedood. In beide gevallen zien we opnieuw dat God de hagel zendt, waar Hij wil. In het land Gosen was geen hagel, en op de soldaten van Jozua vielen de hagelstenen niet.

In Spreuken 3 : 20 en Zacharia 8 : 12 lezen we dat de wolken en de hemelen dauw druipe.

In de geschiedenis van Gideon zien we dat God ook de dauw geeft, waar Hij wil. Eenmaal alleen op een wollen vlies; de tweede maal op de ganse aarde, behalve op het vlies. Het was voor God even gemakkelijk, het een te doen, zowel als het ander.

De dauw wordt genoemd als een teken van zegen, die over de wereld zal komen door Israël. "En Jacobs overblijfsel zal zijn in het midden van vele volken, *als een dauw van den Here*, als druppelen op het kruid" (Micha 5 : 6).

"Dauw van den Here!" De zegen komt van Hem. Eerst voor Israël! In de oude dag hadden zij de zegen, en de wereld was droog.

Nu, in de tijd van hun verwerping, lijkt het er meer op dat zij droog zijn en de dauw alom valt. Maar als God weer met Israël zal aanvangen zullen zij niet, als het vlies, de zegen voor zichzelf houden, maar zij zullen het middel zijn, waardoor de dauw aan de wereld gegeven wordt. Dan zullen "het vlies en de aarde" beide verzadigd Zijn.

Vuur

In Psalm 148 : 8 wordt vuur genoemd onder de dingen die Zijn woord doen. Er zijn vele voorbeelden in het oude testament, waarin vuur van de hemel daalde. In sommige gevallen werd het voortgebracht, door wat wij zouden noemen, "natuurlijke oorzaken", hoewel het werd gezonden op Zijn bevel.

Het vuur bij de verwoesting van Sodom en Gomorra, dat op de steden en op de vlakke regende, is misschien eerst uit onderaardse bronnen losgebarsten, maar God zelf bestuurde het.

Dikwijls wordt deze vreselijke gebeurtenis in de Schrift aangehaald. Soms duidde het vuur Gods tegenwoordigheid op bijzondere wijze aan, zoals in de braambos, bij Horeb, en later bij het geven van de wet op dezelfde berg, zoals in Deut. 4 en 5 volledig wordt beschreven. In elk van deze hoofdstukken komt het zeven maal voor.

Gods tegenwoordigheid was ook te kennen gegeven in de vuurkolom, die het leger van de Israëlieten in de nacht verlichtte.

Als er vuur van de hemel viel, sprak dit altijd van oordeel, óf, het was een teken van Gods erkenning, en wordt duidelijk getoond in de opeenvolgende gebeurtenissen in Leviticus 9 en 10.

In 9 : 24: "want een vuur ging uit van het aangezicht des Heren en verteerde op het altaar het brandoffer en het vet. Als het ganse volk dit zag, zo juichten zij en vielen op hunne aangezichten".

Dit was een bewijs dat God het brandoffer aannam.

In 10 : 2 daarentegen lezen we: "toen ging een vuur uit van het aangezicht des Heren en verteerde hen; en zij stierven voor het aangezicht des Heren".

Dit was oordeel.

Bij de offerande van Kaïn en Abel zal het ook wel door vuur te zien zijn geweest dat God Abel en zijn offer aannam.

Bij Gideon, als een bewijs dat de gebrachte offeranden werden aangenomen.

De beschrijving van het toneel op de Karmel toont dat het geen gewone vlam was, die nederdaalde. Twaalf kruiken water waren over het offer en het altaar geworpen, maar dit was geen hinderpaal. Alles werd verteerd.

Geen wonder dat de gevolgen overweldigend waren. Het volk viel op hunne aangezichten en zeiden: De Here is God, de Here is God! Hij was de God die door vuur antwoordde; Baäl kon niets doen.

Als de Samaritanen weigerden Jezus te ontvangen, toen Hij naar Jeruzalem reisde, wilden Jacobus en Johannes vuur van de hemel doen komen. Maar Jezus bestrafte hen en zeide: gij weet niet van welk een geest gij zijt.

In de noot van onze vertaling lezen we dan nog: de Zoon des mensen is niet gekomen om der mensen zielen te verderven, maar te behouden.

Het is nu Gods genadetijd; maar als de dagen der wraak gekomen zijn, zullen weer verschrikkelijke gebeurtenissen plaats vinden.

Waarschijnlijk doelt het dopen met vuur, waarvan Johannes spreekt in Matth. 3 : 11 op deze oordeelstijd. Er wordt wel eens gezegd dat dit ziet op de verdeelde tongen "als van vuur", op de Pinksterdag, maar het woord van Johannes ziet toch wel op twee gebeurtenissen, één ten zegen, één ten oordeel. In Hand. 1 : 5 wordt ook niet van vuur gesproken.

In de geschiedenis van Job zien we dat ook satan vuur van de hemel deed vallen; maar dit kon hij alleen doen, omdat God het hem toestond.

Zo zal God ook later de valse profeet macht geven.

Water.

God heeft aan het water bijzondere eigenschappen gegeven, geheel onderscheiden van alle andere stoffen, waardoor het geschikt is voor zijn doel en bestemming.

Het kan niet samengeperst worden, zodat zijn eigen zwaarte het niet onmogelijk maakt voor de dieren, om in de diepte van de oceanen te leven.

Het heeft het vermogen om uit te zetten wanneer het bevriest – de enige uitzondering op de bekende wet, dat alle lichamen uitzetten bij verwarming en inkrimpen bij afkoeling -, zodat ijsschotsen drijven, in plaats van zinken. Als zijn gewicht zou toenemen bij bevrozing, zouden de Noordpoolzeeën permanent ijsklonten zijn tot aan de bodem.

God heeft aan het water deze eigenschappen gegeven.

Het was op Zijn bevel, dat in eerste instantie de wateren van de aarde werden gescheiden van de wateren in de dampkring op de tweede scheppingsdag; het uitspansel verscheen, om tussen deze twee scheiding te maken. Op Zijn bevel vond op de derde dag een andere scheiding plaats, en de wateren op de aarde werden vergaderd in de hun toegewezen plaatsen; het droge kwam te voorschijn, zoals zo schoon wordt beschreven in Psalm 104 : 6-9.

Wij zien dat Gods hand de kaart tekende van de oppervlakte der aarde; Zijn macht strekt zich uit over alle wateren op aarde en in de wolken.

Rivieren en stromen werd een bepaalde loop voorgeschreven. "Die de fonteinen uitzendt door de dalen, dat zij tussen de gebergten henen wandelen" Psalm 104 : 10. Zie ook Job 12 : 15.

Droogte en regen zijn voor Hem gelijk. "Hij stelt de rivieren tot een woestijn, en watertochten tot een dorstig land." Psalm 107 : 33, zie ook vers 35.

Toen God de verdorvenheid van de aarde zag en het einde van alle vlees voor Zijn aangezicht was gekomen, heeft Hij gezegd: "Zie, Ik breng een watervloed over de aarde", en alle fonteinen van de grote afgrond werden opengebroken, en de sluizen des hemels geopend. De zee is van God, en Hij heeft ze gemaakt; daarom zijn wij niet verrast dat Hij de Rode zee kliefde en op de Middellandse zee een storm deed opkomen en weer deed ophouden. Ook de rivieren gehoorzamen Zijn bevel.

Driemaal werd het water in de Jordaan gescheiden ten behoeve van Zijn dienstknechten. Eerst ten tijde van Jozua, toen de ark in de rivier gedragen werd en het volk er door trok.

Wie heeft ooit water "op een hoop" zien staan? Maar God, die aan het water zijn eigenschappen gaf, kan nieuwe krachten invoeren om dit te doen.

Tweemaal werd de Jordaan gedeeld door geslagen te worden met de mantel van Elia. Eliza wist dat de kracht van God kwam, want toen hij het water sloeg, riep hij uit: "waar is de Here, de God van Elia?"

Tweemaal kwamen stromen water uit de geslagen steenrots. Mozes moest de tweede maal gesproken hebben en door toen te slaan heeft hij aan de bedoeling van God wat het type betreft niet beantwoord en mocht hij niet in het land ingaan. Doch God weerhield niet het water om Mozes' zonde. - Als ons een bepaald werk gelukt, wordt dit wel eens aangevoerd als een argument dat de werkwijze goed is geweest. Dit voorval bewijst dat het niet altijd veilig is om zó te redeneren. Mozes' handelwijze was verkeerd, maar God gaf in Zijn genade toch water. Hij gaf ook waterwellingen in de woestijn, en hier zien we dat het voor God even gemakkelijk was water uit de rots te doen vloeien, als om het in een put te doen opstijgen (Psalm 78 : 15 en 16; Num. 21 : 16 - 18.)

We zouden nog veel voorvallen uit de bijbel kunnen aanhalen, waar op wonderlijke wijze water door God is te voorschijn gebracht, of waar aan het water een bijzondere kracht werd gegeven, b.v. in de geschiedenissen van Simson, Elia, Eliza enz.

Ik wil slechts op enkele merkwaardige gevallen de aandacht vestigen.

Het eerste teken dat Mozes in Egypte deed, werd een ware plaag voor het volk. Het water veranderde in bloed. In vaten en poelen, stromen en rivieren, dus ook in de Nijl, was bloed inplaats van water. Een vreselijk oordeel! De vissen stierven en de rivier stonk. Verderf kwam hierdoor over geheel Egypte. Hoe opvallend is de tegenstelling met het eerste teken dat de Here Jezus deed in Kana. Het ging hier ook om een verandering van water, maar - in wijn, het beeld der vreugde. Wij lezen: dit begin der tekenen deed Jezus ... en openbaarde Zijne heerlijkheid.

Het één sprak van dood, het ander van blijdschap; de Goddelijke bewerker was dezelfde.

In twee gevallen vond een scheikundige verandering plaats met water, dat niet drinkbaar was. Het water bij Mara werd zoet, doordat Mozes er een hout in wierp; het water bij Jericho werd drinkbaar doordat er zout in geworpen werd van een nieuwe schaal. Noch hout, noch zout zijn in staat slecht water goed te maken. In beide gevallen was het God, die de verbetering bewerkte.

Het feit dat God water voor de Israëlieten voortbracht op hun reis door de woestijn, en dat Hij slecht water drinkbaar maakte, zodat zij geen dorst hadden toen Hij hen leidde door woeste plaatsen (Jesaja 48 : 21) geeft ons vertrouwen in dezelfde God die zegt: "De ellendigen en

nooddruftigen zoeken water, maar er is geen; hunne tong versmacht van dorst; Ik, de Here zal hen verhoren: Ik, de God Israëls, zal hen niet verlaten" (Jesaja 41 : 17).

Hij, die de wateren kan stil maken, hoewel ze brullen en onrustig zijn, kan ook de volken, die dikwijls bij watervloeden vergeleken worden, tot bedaren brengen. Laten wij Psalm 46 tot de onze maken!

In Jeremia 5 : 24 worden we vermaand de Heer onze God te vrezen, *die de regen geeft*, zo vroege regen als spade regen, op zijn tijd. Niemand anders kan het laten regenen.

De regenbuien worden vergeleken met Hem zelf (Psalm 72 : 6), met Zijn leer (Deut. 32 : 2) en met Zijn woord (Jesaja 55 : 9-11).

In deze laatste passage stelt de Heer eerst vast, dat Zijn gedachten en wegen niet zijn als de onze. "Want gelijk de hemelen hoger zijn dan de aarde, alzo zijn Mijne wegen hoger dan uwe wegen, en Mijne gedachten dan ulieder gedachten" maar de volgende uitspraak is met deze verbonden. Het is maar niet een onsamenhangende uitspraak, zoals wij zo dikwijls horen citeren.

Zij begint met het woordje "want". *Want* gelijk de regen en de sneeuw van de hemel nederdaalt en derwaarts niet wederkeert, maar doorvochtigt de aarde ... *alzo* zal Mijn woord zijn. De regen overbrugt de kloof tussen hemel en aarde: zo ook het woord van God. Het brengt Gods wegen en gedachten binnen ons bereik, wegen en gedachten die zo veel hoger zijn dan de onze.

Regen en sneeuw doorvochtigen de aarde en de gevolgen zijn heerlijk: de aarde *brenkt voort*: zaad voor de zaaier, brood voor de eter. Niet een eenmalige zegen, maar in de uitdrukking: zaad voor de zaaier, ligt opgesloten een blijvende zegen.

Zo is het met het woord van God. Voedsel voor de hongerigen, voor de ziel; maar ook zaad, waarmee hij die zelf gevoed en verzadigd is de velden kan bezaaien. God, de ware landman, waakt over het zaad dat in de harten wordt uitgestrooid. Hij doet het ontkiemen, op Zijn tijd en op Zijn wijze.

Het is *ZIJN* woord, dat uit *ZIJN* mond uitgaat (ook al brengt soms de mens het. Het zal doen hetgeen *MIJ* behaagt en het zal voorspoedig zijn in hetgeen, waartoe *IK* het zende.

Het Plantenrijk

Het ontstaan van het plantenrijk wordt ons medegedeeld in het eerste hoofdstuk van Genesis. Het verhaal wordt gegeven in 2 of 3 verzen, maar die hebben ons heel wat te zeggen.

1. dat op Gods bevel het plantenrijk op aarde ontstond,
2. dat de eenvoudigste vormen het eerst worden genoemd, daarna de hogere; vrucht- en woudbomen.

Het is menigmaal aangetoond, dat de rangorde, waarin de geslachten in het planten en dierenrijk verschenen, zoals het in Genesis 1 wordt medegedeeld, nauwkeurig wordt teruggevonden in de geologische overblijfselen, die men ontdekt heeft.

3. dat God aan de planten de macht gaf tot voortplanting: "welke zaad bevatten", en dat ieder zaad geeft "*naar zijn aard*".

De mens mag doen wat hij wil door enting, cultuur, bevruchting, enz. om de soorten te variëren, en hij mag hiermede schone resultaten hebben bereikt, maar om soorten te vermengen, moet hij soorten hebben om te vermengen. De drie woorden "naar zijn aard" zijn van zó grote betekenis, dat hiermede alle theorieën van de evolutie worden beheerst. Helaas willen "geleerden" dit niet altijd erkennen.

Ik acht het van belang hieraan extra aandacht te schenken.

Dr W.J.A.Schouten zegt in zijn boek "evolutie", dat prof. Newman verklaart: "Eerlijkheid gebiedt de evolutionist te erkennen, dat er géén absoluut bewijs voor de organische evolutie bestaat". Toch aanvaardt Newman ze, want anders zou hij moeten aannemen, dat de afzonderlijke soorten geschapen zijn, en dat wil hij in geen geval, daarvoor heeft hij te grote minachting.

Prof. Koningsberger zegt in zijn boekje "Inleiding tot de biologie": "proefondervindelijk bewijzen liet de evolutie zich echter niet ... zij gaat in haar consequenties in het *zuiver speculatieve over*".

Ergens in een tuin stond een boom in volle bloesempracht. Een heer die er vol bewondering naar keek vroeg aan een jongen: wat is dit voor een boom? "Ik weet het niet" antwoordde de jongen, "maar verleden jaar hingen er pruimen aan. Wij vinden het heel aannemelijk en gewoon, dat er volgende jaren opnieuw pruimen aan hangen." "Leest men druiven van doornen, of vijgen van distels" (Matt. 7 : 16). Dit is nog steeds niet mogelijk en daarmee is in enkele woorden gezegd, dat er geen verandering van soorten mogelijk is. Men kan door cultuur-technische vooruitgang veel variatie brengen in kleuren van bloem en plant, maar nooit krijgt men van een kastanje een druif, of van een goudsbloem een dahlia.

Dit is zeer belangrijk, en als we aan de uitspraken denken van bovengenoemde geleerden mogen we ons wel gelukkig prijzen als we behoren tot degenen die zich onderwerpen aan het Bijbelse scheppingsverhaal.

Toen God de aarde getooid had met planten en bloemen heeft Hij Zijn werk aanschouwd en gezien dat het goed was. Hij heeft lust aan schoonheid en Zijn oog moet zich aan alles verlustigd hebben, want Hij Zelf roept ons toe aandacht te schenken aan de bloemenpracht. "Zelfs Salomo, in *al zijn heerlijkheid*, is niet bekleed geweest als de leliën des velds."

Hoe moet Hij zijn, die zulk een weelde overvloedig aan de vergankelijke bloemen van deze aarde uitdeelt, met haar uitgelezen kleuren, volmaakte vormen, heerlijke geuren, en eindeloze verscheidenheid. Hij, Die ze in overvloed doet groeien.

Hij schonk niet alleen aandacht aan haar uiterlijke schoonheid, maar Hij gaf ze allerlei eigenschappen om voor verschillende doeleinden te dienen. Het is niet toevallig, dat zovele planten en plantendelen, vruchten, bladeren, stammen en wortels zijn gegeven als voedsel voor mens en dier; dat andere dienen als medicijn, andere als vergif of tegengif. Het is onmogelijk ook maar één tiende gedeelte op te noemen van al hetgeen waarvoor plantaardige producten worden gebruikt, maar hoe weinig wordt Gods hand hierin gezien. Het is nog zoals het bij Israël was: "Zij echter beseft niet, dat Ik het ben, die haar het koren, de most en de olie heb gegeven" (Hosea 2 : 7).

Na de val van de mens heeft God de aardbodem vervloekt. Niet dat de schone bloemen zouden verdwijnen, maar "doornen en distelen zal zij u voortbrengen". Voortaan zou moeizame arbeid moeten worden aangewend om de aardbodem productief te maken.

De aarde zou vanzelf in overvloed voortbrengen, planten die betrekkelijk nutteloos en schadelijk zijn en die de andere verhinderen ongestoord te groeien; maar de mens moet zich zéér inspannen en gebruik maken van al de kennis, die hij maar verkrijgen kan, wil de aarde voldoende vrucht geven. Reeds in Genesis 5 lezen we dat Lamech zegt bij de geboorte van Noach: "deze zal ons troosten over de moeitevolle arbeid onzer handen op deze aardbodem, die de Here vervloekt heeft". Deze vloek rust nog op de aarde. Zij, die de val van de mens loochenen, kunnen niet loochenen dat de landbouwer moet zwoegen, als hij een goede oogst wil binnenhalen, en dat hij *alleen maar de aarde aan haarzelf behoeft over te laten*, om een oogst van *doornen en distelen* te hebben.

De plantenwereld wordt door de Schepper gecontroleerd, evenzeer als het dierenrijk. Het is altijd waar, in het natuurlijke zowel als in het geestelijke, dat, hoewel de éne plant de ander nat maakt, God alleen de wasdom geven kan. Vruchtbaarheid of onvruchtbaarheid van de aarde is geheel afhankelijk van Gods wil. De zeven magere jaren in Egypte waren direct toe te schrijven aan Gods bestuur. Jozef zegt tot Farao: "God heeft Farao bekend gemaakt, wat Hij doen zal".

Het gras verdort, de bloem valt af, als de adem des Heren daarover waait. Als de Heer de onvruchtbare vijgeboom vervloekt en zegt dat van hem in eeuwigheid geen vrucht meer komen zou, gebruikt Hij slechts de macht die Hij al zo dikwijls heeft aangewend.

Als Israël de Here zou verlaten, zegt Mozes: "Veel zaad zult gij naar de akker brengen, maar weinig verzamelen, want de sprinkhaan zal het afvreten. Olijfbomen zult gij hebben in uw gehele gebied, maar gij zult u niet met olie zalven, want uwe olijven zullen afvallen" (Deut. 28 : 38 en 40).

Wij lezen dat met de staf van Mozes en Aäron bijzondere dingen geschieden. De staf werd veranderd in een slang en daarna weer in een staf. Het dode hout veranderde in een levende slang die de staven van de tovenaars opat. In Numeri 17 wordt ons een ander wonder beschreven met Aärons staf. Twaalf staven werden neergelegd voor het aangezicht des Heren, met de namen van de twaalf stammen, maar op de staf van Levi de naam van Aäron.

De volgende dag bloeide de staf van Aäron en droeg rijpe amandelen. Verborg en voor het oog van de mens was er leven gekomen in de dode staf. Dit was om het volk te tonen dat hij degene was die God verkoren had. Van Christus wordt gezegd: Die verklaard is als Gods Zoon in kracht, naar de Geest der heiligheid, door de opstanding der doden (Rom. 1 : 4).

Er kan geen twijfel bestaan dat Hij door God was aangenomen., sinds Hij was opgestaan uit de doden. Nadat de staf aan het volk getoond was, werd hij voor het aangezicht des Heren gelegd; zo was het toen Christus, opgewekt uit de doden, daarna vele dagen lang verscheen aan hen, die met Hem opgekomen waren van Galilea naar Jeruzalem, terwijl Hij nu gezeten is ter rechterhand van de Majesteit in den Hoge.

Wij bespraken reeds in een vorig artikel het eerste teken dat Jezus deed, n.l. het veranderen van water in wijn.

Hij is de Enige, die waarlijk weet hoe wijn gevormd wordt. Hij geeft de vruchtbaarheid aan de wijnstok. Hij maakt hem bekwaam de regen en de dauw in zich op te nemen en de druppels zó te verwerken dat zij het sap van de druiven vormen. Bij de verandering van water in wijn sloeg Hij alle scheikundige veranderingen over, zodat de hofmeester dacht dat het *oude wijn* was, zacht van smaak geworden door zijn ouderdom.

Er zijn twee zeer practische lessen die wij van de bloemen te leren hebben:

1. in hun broosheid zien wij een illustratie van de vergankelijkheid van het menselijk leven. Het is maar als een bloem van het gras, die spoedig afvalt.
2. de schone les die onze Heiland gaf van de voorzorg van de Vader voor Zijn kinderen. "Indien nu God het gras des velds *aldus bekleedt ...* zal Hij niet veel meer u bekleden, kleingelovigen."

Het Dierenrijk

Het gehele dierenrijk staat onder de onmiddellijke controle van God. Hij maakte de dieren, alle, Hij kent ze alle, zij behoren Hem alleen, en als Hij het wil, kan Hij de schepselen die Hij maakte gebruiken voor ieder doel dat Hij beoogt (Psalm 50 : 10-12).

In Job 39-41 geeft God een prachtige beschrijving van de kenmerken der verschillende dieren in Zijn antwoord aan Job.

Hij zegt dat Hij aan de struisvogel wijsheid heeft onthouden zoals Hij aan het paard kracht gaf en aan de valk macht om te vliegen. Hij leerde de gier om zijn nest te bouwen, in de hoogte. Sommige geleerden willen proberen uit te leggen dat al deze verschillen zijn ontstaan door verandering van omgeving, maar de Bijbel zegt ons, dat dit alles is volgens Gods eigen ontwerp.

Het is toch veel logischer om te geloven dat Hij ze aanpassend gemaakt heeft aan omgeving en omstandigheden, of dat Hij ze de macht gaf zich daarenboven enigermate aan te passen, dan dat de omstandigheden de grote verschillen zouden gemaakt hebben.

De Bijbel spreekt van verwoestingen die veroorzaakt zijn door zwermen van insecten, die God over het land stuurde. In Joël 2 : 25 spreekt Hij hierover en zegt: "Mijn groot leger, dat Ik onder u gezonden heb".

Bij de plagen in Egypte maakte God gebruik van kleine schepselen, om Zijn toorn ten uitvoer te brengen jegens het opstandige volk. In Exodus 8 : 19 lezen we dat Farao's geleerden zeggen: "dit is Gods vinger".

In vers 22 zien we dat het ongedierte geheel onder Gods controle staat. Het kon slechts dáár komen, waar God het toestond. In de achtste plaag zien we, dat God de sprinkhanen gereed had voor de overval, en dat Hij de dag van hun komst had vastgesteld.

Sprinkhanen hadden menigmaal Egypte geteisterd, maar "nooit tevoren was er zulk een sprinkhanenzwerm geweest en nooit nadien zal er meer zo een zijn" (Ex. 10 : 14). In de woestijn vliegen op Zijn bevel kwakkelen zó laag dat ze gemakkelijk gegrepen konden worden. Zij komen op Zijn bevel en vliegen precies op de plaats waar Hij ze besteld heeft.

De geschiedenis van Elia leert ons hoe roofvogels boodschappers van Jehovah kunnen zijn. Hij beval de raven, Zijn profeet te voeden bij de beek Krith, en dag aan dag onderrichtte God hen, waar zij brood en vlees konden vinden om het aan Elia te brengen.

De vissen zijn Hem even gehoorzaam als de andere schepselen. We zien dit in het evangelie-verhaal, als hun Maker op de aarde wandelt als de verachte van Nazareth. Hij wist alles van de vissen in het meer van Galilea; zij gehoorzaamden Zijn bevelen en in twee gevallen lezen we hoe Hij scholen van vissen sommeerde om in de netten van Zijn discipelen te zwemmen.

Zo vinden we nog vele voorbeelden die ons leren dat God staat boven al het geschapene als Degene die Zijn schepselen in Zijn macht heeft. Eén van de sprekendste vinden we in de geschiedenis van Jona, waar we lezen dat God zowel een vis als een worm beschikt om Zijn wil te volbrengen.

Tweemaal lezen we dat een leeuw God gehoorzaamt, om een ongehoorzame profeet te doden. In het eerste geval (1 Kon. 13 : 24-25) was de verslagene een geëerd profeet, die met een boodschap was gezonden naar Jerobeam. Wij kennen de geschiedenis. God keert nooit het gebod om, dat Hij heeft gegeven. Hoevelen zijn een weg gegaan, strijdig met de leiding die zij hebben ontvangen, door te luisteren naar de stem van anderen. De straf komt soms plotseling. Een leeuw wordt gebruikt door God om de profeet te doden, maar de wonderlijke wijze waarop dit geschiedt, herinnert ons aan Psalm 104 : 21, "de jonge leeuwen brullen om

roof en begeren hun spijze van God". Hij verslond de profeet niet en waagde het niet de ezel aan te raken. Hij deed precies wat God hem beval en hield de wacht bij de gedode man. Het tweede geval vinden we in 1 Kon. 20, waar een profeet tot zijn metgezel zegt dat hij hem moet slaan. Het was een woord des Heren dat deze man niet opvolgt en een leeuw doodt hem. Misschien hebben we deze korte geschiedenis wel eens vreemd gevonden. Dit komt omdat niet voldoende de nadruk wordt gelegd op vers 36 "omdat ge niet geluisterd hebt naar de stem des Heren".

De twee mannen waren geen wildvreemden voor elkaar, zij waren beiden profeten, hetgeen uit de nieuwe vertaling duidelijk blijkt. De profeet werd dus gedood omdat hij het Woord des Heren niet had gehoorzaamd.

Als God zó de natuur van de leeuw onder controle heeft, behoeven we ons niet te verbazen dat, toen Zijn trouwe dienstknecht Daniël in de leeuwenkuil werd geworpen, God de muil der leeuwen toesloot. Het is van belang op te merken, dat in Hebr. 11 : 33 wordt gesproken van mannen die door het geloof "der leeuwen muil toestopten", terwijl Daniël zegt dat God Zijn Engel gezonden heeft om dit te doen.

Het geloof van de zijnen is voor God een oorzaak om te hunnen behoeve wonderen te doen.

Het is zeer leerzaam uit dergelijke wonderen op te merken hoe God de koning der dieren onder controle heeft. Wij zien dat de leeuwen geen macht kregen over Gods getrouwe en gehoorzame dienstknechten.

Wij worden door Petrus gewaarschuwd dat onze tegenpartij, de duivel, rondgaat als een brullende leeuw, zoekende wie hij zou kunnen verslinden. Wij kunnen uit de genoemde voorvallen leren dat Satan niet kan "verslinden hen, die in gehoorzaamheid wandelen". Hun ongehoorzaamheid geeft hem deze gelegenheid.

Er is een omtuining om Gods kinderen. Satan beklagt zich hierover bij God ten opzichte van Job.

In Pred. 10 : 8 lezen we: "wie een muur doorbreekt, zal door een slang gebeten worden".

Als wij door de omtuining heenbreken, zoals de Israëlieten toen zij rebelleerden, zal de slang in staat zijn ons te bijten, als wij gehoorzaam zijn, zal de brullende leeuw onmachtig zijn.

Nog vele wonderen zien wij, waaruit we leren, dat de dieren Gods wil doen. Op Zijn bevel verscheuren twee berinnen twee en veertig kinderen; gaan de koeien die voor de wagen gespannen waren waarop de ark was geplaatst, regelrecht de weg op naar Beth-Semes; is er een ram op de top van de berg Moria gezonden, die met zijn hoornen in de struiken verward is; laat God de ezelin van Bileam spreken met mensenstem, enz.

Toen de Heer Jezus in de woestijn geleid werd om door satan verzocht te worden, was Hij bij de wilde dieren, maar zij konden hun Schepper geen kwaad doen.

Mochten we meer letten op wat Job zegt in hoofdstuk 12 : 7-10: "het gedierte zal ons onderrichten, het gevogelte zal ons inlichten en de vissen der zee zullen het ons vertellen".

Hij is de Almachtige, de mens wil het menigmaal niet aanvaarden. In Zijn hand is de ziel van al wat leeft en de geest van iedere sterveling.

De mens

Job heeft er niet aan getwijfeld dat God hem geschapen heeft, en dat het een kunstig werk is geweest. Over evolutie werd in die dagen nog niet gesproken; hij gaf al de eer van zijn ontstaan aan God. Ook Elihu erkent dit (Job 33 : 4).

Leven en dood zijn in Gods hand. Hij geeft het leven, Hij onderhoudt het, Hij neemt het terug als Hij wil. "In Wiens hand de ziel is van al wat leeft."

Wij hebben vele voorbeelden van kinderen die geboren zijn als een antwoord op gebed, zoals Samuël, Jozef e.a. De geboorte van Izak was zelfs een bijzonder wonder.

In Exodus 1 : 7, 12 en 20 zien we, dat God zorgde dat het volk overvloedig vermeerderde gedurende en ondanks de verdrukking.

In Jozua 14 : 7, 10 en 11 zien we dat Kaleb wist dat hij door de kracht van God in het leven was behouden en even sterk was op zijn 80ste als op zijn 40ste jaar, terwijl al zijn metgezellen, behalve Jozua, in de woestijn gestorven waren als een oordeel van God. De dood komt op Zijn bevel.

Dood is scheiding, en de dood trad in toen Adam en Eva hadden gezondigd. Er kwam scheiding tussen hun zielen en God, en ten gevolge van deze dood volgde de lichamelijke dood. De ziel werd gescheiden van het lichaam. Voor hen die in Christus geloofd hebben is de dood, wat betreft de scheiding van God, voor altijd te niet gedaan. Hij heeft de dood vernietigd, en zij zullen nooit sterven. Het is mogelijk dat zij nog de lichamelijke dood ondergaan maar dat is niet zeker, want de Heer kan komen. "Wij zullen niet allen ontslapen."

Vele mensen zijn door een plotselinge dood weggenomen. Het slaan van de eerstgeboornen in Egypte is hiervan wel het meest treffende voorbeeld. In die smartelijke nacht kwam de dood in alle huizen van Egypte. De dood kwam ook wel in de huizen van de Israëlieten, maar doordat er een lam werd geslacht in plaats van de eerstgeborene. Er werd geen fout gemaakt in het treffen van de oudste in iedere familie. Het slachtoffer werd uitgekozen door de verdelger met absolute vóórkennis en een feilloze nauwgezetheid.

God kan ook het leven vernieuwen als de laatste adem is uitgeblazen. Wij hebben acht voorbeelden van mensen die uit de doden zijn opgewekt, met name genoemd - drie in het oude testament, drie in de evangeliën en twee in de Handelingen.

God bepaalt de duur van het leven en Hij kan 15 jaar aan het leven van Hizkia toevoegen. Er zijn een paar gevallen waarin het lijkt alsof satan macht heeft over het lichaam van de mens, en alsof hij ziekte kan veroorzaken, maar wij weten dat bij Job, zowel als bij Paulus, satan geen macht heeft, tenzij God hem die macht geeft, en dan nog geheel onder Gods controle.

Melaatsheid werd door God gezonden als een teken van Zijn macht of als een oordeel. Mozes' hand was voor een paar minuten melaats en spoedig weer beter (Ex. 4 : 6, 7). De melaatsheid van Mirjam zien we als een oordeel van God en door het gebed van Mozes genas zij spoedig. Gehazi en Uzzia werden met melaatsheid gestraft en niet genezen.

God weet alles aangaande het menselijk lichaam en de Heer zegt zelf dat de haren van ons hoofd geteld zijn.

De poorten van het oor en het oog zijn de twee hoofdingangen tot de stad "mensenziel" en zij zijn gemaakt door dezelfde Architect die de gehele stad bouwde (Psalm 94 : 9).

Het is onmogelijk te zeggen wat het wonderlijkste instrument is - het oor, met al zijn ingewikkeldheid, waarop de golven van het geluid de verschillende tonen doen neerkomen, zodat zij door de zenuwen tot de hersenen worden overgebracht - of het oog, waarop de lichtgolven vallen en door de schone lens worden geconcentreerd, gebroken door het netvlies en geheel door de oogzenuw naar de hersenen worden overgebracht.

De wonderen van het oog zijn nooit ten volle verklaard, maar als wij overtuigd zijn dat het geheel een product is van Gods wijsheid en bekwaamheid, zullen we het er niet moeilijk mee hebben te geloven dat Hij verschillende wonderen kan doen die het menselijk oog betreffen.

Hij kan door het woord van Zijn dienstknechten in een ogenblik de mens het gezicht ontnemen, zoals bij de mannen van Sodom, bij de Syriërs of bij Elimas. De man in Johannes 9 wist dat nooit iemand de ogen van een blindgeboorne geopend had. Jezus doet het. God kan ons ook de ogen openen om te zien wat voor de mens onzichtbaar is, want er is een gebied rondom ons met dingen, die onze ogen niet kunnen waarnemen. Wij kunnen de dienende geesten, ten dienste uitgezonden om den wille van hen, die het heil beërven zullen, niet zien.

Wij weten niet op welke wijze de woorden van Eliza bekend werden gemaakt die hij aan de koning van Israël kon mededelen, dingen die de koning van Syrië in zijn binnenste slaapkamer mocht gesproken hebben.

De mens moge zeggen: "onze lippen zijn onze! Wie is heer over ons?" (Psalm 12 : 5), maar God heeft bewezen dat Hij macht heeft over de spraak van de mens. God kan met stomheid slaan, God kan de stomme doen spreken, God kan een spraakverwarring zenden.

Men kan geen verklaring geven van geheimen als het vermogen tot de wilsuiving, de rede, de wens, de berekening, het streven, de aandoening, de aanleg enz. Erfelijkheid is niet voldoende om op een bepaalde aanleg te mogen rekenen. Omgeving, opvoeding, training, of andere uitwendige invloeden mogen veel doen, maar zij kunnen niet ontwikkelen wat er niet is. Als wij tot de Schrift terugkeren, vinden we dat God de mens de macht geeft zijn gedachten en zijn wil te vormen, zowel wat het lichamelijke als wat het geestelijke betreft (1 Kor. 12 : 11).

De krachten van de mens vóór de zondeval moeten wel heel groot geweest zijn. Sommige theorieën van de evolutie leren dat de eerste mens iets minder of mooier was dan een aap, van welke vorm en toestand men zegt dat hij langzamerhand is gaan afwijken.

De Bijbel geeft ons een heel ander beeld. Tot de zondeval was de mens in niets onwetend, behalve in de kennis der zonde. Hij had geen moeite met het geheugen, hij behoefde zich niet in te spannen om iets te bedenken. Hij reageerde snel en gevat op de eerste gewaarwording.

Wij mogen de uitnemendheid van het verstand dat de mens eenmaal sierde, berekenen aan de hand van de schitterende overblijfselen ervan. En zeker, het moet alles zeer schoon geweest zijn, als het in verval geraakte nog zo bewonderenswaardig is.

Hij die bevallig is als hij oud en der dagen zat is, was zeker heel schoon toen hij jong was. Aristoteles was maar een puinhoop van Adam, en Athene slechts een bouwval van het Paradijs.

Het feit dat God aan een mens krachten geeft, stelt Hem niet verantwoordelijk voor het gebruik dat men er van maakt.

God heeft de smid de macht gegeven de metalen te bewerken; de timmerman om het hout te bewerken (Jesaja 54 : 16; en 13-18). Als zij hun bekwaamheid gebruiken in de dienst van andere goden, om er een afgod van te maken, of een wapen tegen Zijn volk, verandert dit niet het feit dat God hun de bekwaamheid gegeven heeft.

God wacht niet af om te zien hoe een mens zich openbaart, voordat Hij besluit hem te gebruiken, maar begint te werken voordat de man geboren is, en als Hij besluit hem in te schakelen, bekwaamt Hij hem ook voor de dienst (Jer. 1 : 5; Gal. 1 : 15-16).

Bij Paulus was zelfs zijn opvoeding vóór zijn bekering dienstig voor zijn werk als apostel, en bij Mozes vinden we hetzelfde vóórdat hij zijn roeping verstond.

In Jesaja 28 : 24-29 zien we hoe God de landbouwer onderricht "over de juiste wijze" van handelen met de verschillende gewassen.

Er zijn vele bijbelplaatsen die aantonen dat God niet alleen het hart kent, maar dat Hij de gedachten en gevoelens kan beïnvloeden (Ps. 94 : 10-11; 139 : 1-4, 23, 24).

David zegt in 1 Kron. 28 : 19: "Alles staat in een geschrift, ontvangen uit de hand des Heren, waarin Hij mij onderrichtte aangaande de gehele uitvoering van het ontwerp."

Op verschillende wijzen geeft God gedachten in het hart van de mens. Soms in een droom (Job 33 : 15-16). Hij inspireert mensen om Zijn Woord te kunnen spreken of schrijven. Jacob kon spreken van toekomstige dingen, die zijn kinderen betroffen, en zegt wat hun in toekomstige dagen wedervaren zal.

Hoewel wij inspiratie niet kunnen verklaren of uitleggen, lezen wij in de Bijbel zelf, dat hij er aanspraak op maakt te zijn geïnspireerd of door God gesproken. Er was een Goddelijke auteur, die gebruik maakte van menselijke instrumenten. Het leidt geen twijfel dat de schrijvers van de Bijbel dit zelf hebben geloofd (2 Petr. 1 : 21; Kor. 2 : 13).

God kan maken dat de mens zich het een of ander herinnert (1 Kron. 29 : 18) en de Heilige Geest maakte de discipelen indachtig, alles wat de Heer hun gezegd had (Joh. 14 : 26). Hoe zouden zij anders de gelijkenissen, de toespraken op de berg en in de vlakke en de lange redevoeringen uit Joh. 14, 15 en 16 met absolute nauwkeurigheid hebben kunnen weergeven.

We weten hoe moeilijk het is een korte toespraak woordelijk weer te geven, zelfs direct nadat zij is uitgesproken.

Als het volk van God in slavernij is, of in gevangenschap, kon Hij het hart van de onderdrukker bewerken, zodat de vijandschap veranderde in medelijden (Neh. 1 : 11; Psalm 106 : 46), en als iemands wegen den Here behagen, doet Hij zelfs diens vijanden vrede met hem maken (Spreuken 16 : 7). God belooft het volk, als zij opgaan naar Jeruzalem om voor Zijn aangezicht te verschijnen, dat niemand hun land zal begeren als het onbeschermd is (Ex. 34 : 24).

Er zijn twee ernstige bijbelplaatsen die ons tonen dat, als de mens Gods waarheid van de hand wijst, God hem zal oordelen, zodat hij door leugens zal misleid worden. De eerste is Jesaja 66 : 4, de tweede ziet op de tijd van de antichrist (2 Thess. 2 : 9-11). God zal hen aan zichzelf overlaten en maken dat zij bedrogen worden en de leugen geloven. In beide gevallen is het omdat zij de waarheid niet hebben geloofd.

De uitdrukking dat God Farao's hart heeft verhard, heeft menigeen verbaasd, maar het is duidelijk dat, hoewel God voorzag dat dit het gevolg zou zijn van de oordelen, Farao vrijwillig zijn hart verhardde, en dat pas dáárna God Zelf Zijn hart verhardt. Hetzelfde zien we bij Jerobeam en Amazia, die in de boosheid hun harten weigerden om te luisteren.

Wij lezen soms dat het "een beschikking was van de Heer". God liet hen over aan de inspraken van hun eigen hart. Het goede komt steeds eerst van het hart van God; het boze spruit uit het hart van de mens.

De harten van de discipelen waren verhard omdat zij niet letten op de wonderen die de Heer deed, en als de gedachten jegens God verkeerd zijn, heeft het hart altijd een neiging tot verharding.

Hij die aan de mens wijsheid geeft, kan ook hun wijsheid veranderen in dwaasheid (Jesaja 44 : 25). Hij kan hun plannen verijdelen (Nehemia 4 : 15), en de raadslagen der listigen verbreken (Job 5 : 12-13). Al deze en nog vele andere plaatsen in de Bijbel bewijzen dat Gods macht zich uitstrekt over geest, ziel en lichaam.

Wat zijn de praktische lessen die wij van de kennis van Zijn macht kunnen leren? Het is niet de bedoeling de mens er toe te brengen de wetten, waardoor zijn gehele bestaan wordt

geregeerd, te negeren, zijn lichamelijke, verstandelijke en geestelijke gezondheid hangen af van het in acht nemen van deze wetten.

Het feit dat God de kracht van het vuur in Zijn macht had en de lichamen van Sadrach, Mesach en Abéd-nego in staat stelde weerstand er aan te bieden, moet ons er niet toe leiden te denken, dat als wij onze handen in het vuur steken, we ons niet zullen branden. God kan Mozes en Elia dagen lang in het leven houden zonder voedsel te gebruiken, maar als wij hierin aanleiding menen te moeten vinden dat we gezond en sterk zullen worden als wij geen voedsel gebruiken, hebben we het mis.

Gods wet is dat het leven onderhouden moet worden door voedsel, en dit geldt zowel voor het lichamelijke, verstandelijke als geestelijke deel van ons wezen.

Eveneens moet men uit het feit dat de Heer genas zonder gebruik van geneesmiddelen niet afleiden dat wij meer kans hebben om te genezen, als wij de middelen niet gebruiken die Hij gegeven heeft, óf, hen raadplegen die een speciale studie gemaakt hebben van het menselijk lichaam en van de wetten die de gezondheid van het lichaam beheersen.

"Die gezond zijn hebben geen geneesheer nodig, maar die ziek zijn", is een verklaring van de Heer zelf dat zieken een dokter nodig hebben.

Heeft het ons nooit getroffen dat Jesaja tot koning Hizkia moet zeggen: "Ik heb uw gebed gehoord; Ik heb uwe tranen gezien; zie, Ik zal u gezond maken", en dán: "neem u een klomp vijgen". En zij namen een klomp vijgen en legden ze op de zweer en hij werd genezen. Dit wil dus zeggen: gebed, en het gebruik maken van een geneesmiddel.

De profeet Jesaja heeft vele praktische lessen getrokken uit het feit dat God de mens heeft gemaakt. Hij betoogt hoe dwaas het is dat de mens met zijn zwakke krachten ageert tegen God.

"Wee hem die met zijn Formeerder twist; een scherf onder de aarden scherven. Zal ook het leem tot zijn vormer zeggen: Wat maakt gij? of uw werk: Hij heeft geen handen?"

(Jesaja 45 : 9)

En toch is dit wat praktisch de evolutionist zegt.

Er zijn ook vele lessen tot bemoediging, want God maakt Jacob indachtig dat Hij, die hem heeft *gemaakt*, hem ook zal *helpen* en belooft dat Hij hem zal *gedenken* en *vergeven* (Jesaja 44 : 2, 21 en 22). Het is ondoenlijk al de kostbare lessen voor het geloof op te sporen die wij mogen vergaren van de kennis, van de macht, die God heeft over de mens. De woorden in Psalm 139 zijn de juiste taal van hen die waarlijk geloven in de kennis van God betreffende het menselijk hart. "Toets mij en ken mijne gedachten; zie of bij mij een heilloze weg is, en leid mij op de eeuwige weg" (vers 23b en 24).

Schepping van het leven

Schijnbaar zou de studie van "de schepping" vooraf moeten gaan aan die van Gods macht over het dierenrijk en over de mens; maat als wij aannemen hetgeen voorafgegaan is, en bereid zijn om Zijn bestuur te bewonderen, dat Hij uitoefent over mens en dier, zijn vele moeilijkheden, die ons in de weg zouden kunnen staan bij de beschouwing van dit onderwerp, al opgelost.

Hij die de mens met blindheid kan slaan of het gezicht kan geven, *moet* het oog hebben gemaakt. Hij, die elke functie kan regelen en besturen, *moet* die functie ook ontworpen hebben.

Het onderwerp van de schepping is vol verborgenheden, want hoewel de Bijbel vele onloochenbare mededelingen bevat, dat God alles gemaakt heeft of geschapen, er wordt weinig van gezegd *hoe* Hij dit deed.

Ooggetuigen kunnen de wonderen weergeven maar er is geen ooggetuige die ons iets van de schepping kan vertellen.

Als wij derhalve dit onderwerp gaan onderzoeken, moeten wij de wondervolle voorvallen, die beschreven zijn, beschouwen, waardoor wij iets mogen ontdekken van de methoden of werkwijze, die vermoedelijk gevolgd zijn in het algemene scheppingswerk.

Vier à vijf zulke voorvallen vinden we in de Bijbel, ten aanzien van de mens en het dierenrijk, die duiden op wegen, waarlangs God Zijn scheppende kracht kan hebben aangewend.

Wij hebben ten eerste de schepping van Eva. Waarbij blijkt dat God Zelf heeft ingegrepen. Zij is afzonderlijk gemaakt en toch was datgene, wat God gedaan had, reeds de grondslag voor hetgeen Hij later deed.

Deze twee dingen zijn van groot belang en veelbetekenend, als ons gevraagd wordt hoe de verschillende soorten zijn ontstaan.

Eva is niet rechtstreeks gemaakt uit niets, maar "gebouwd" op dát, wat te voren gemaakt was. De rib, uit Adam genomen, had geen kracht in zichzelf om zich te ontwikkelen tot een vrouw. Dit behoefde de onmiddellijke tussenkomst van God.

Een ander voorbeeld van Gods macht wordt gegeven in verbinding met de vloek die over de slang is uitgesproken, waarbij de natuur van dit dier in het vervolg veranderde. "Op uw buik zult gij gaan." Misschien heeft de slang voordien rechtop kunnen gaan: wij kunnen echter niet zeggen wát heeft plaats gevonden. Eén woord van God was voldoende om een radicale verandering teweeg te brengen, en blijkbaar moet er zulk een verandering hebben plaats gevonden in haar anatomie, want zowel het beenachtig geraamte, als de spieren, moesten aangepast worden aan de nieuwe toestand. Op deze wijze kon één woord van God zonder meer de verandering aanbrengen, die de evolutionisten veronderstellen als te hebben plaats gevonden in de opeenvolgende soorten.

In Exodus 7 vinden we het verhaal van de staf van Mozes, die veranderde in een slang, hetgeen we reeds eerder bespraken.

Bij de derde plaag die over Faraö kwam, werd het stof van Egypte veranderd in luizen. Hier is een voorbeeld van "spontane generatie", Wij erkennen dat dit een wonder is geweest; maar God heeft het verschillende malen vóórdien gedaan in Zijn scheppingswerk, als Hij door Zijn woord het leven der dieren tot aanzien riep. Het kwam

tot stand in gehoorzaamheid aan het directe bevel van God, en dit geeft opnieuw een aanduiding van Gods wijze van doen.

Bij de plaag van de kikvorsen zien wij in een ander wonder een scheppingsdaad. In een ogenblik moet er een leger van te voorschijn geroepen zijn. Er waren zeker wel kikvorsen in Egypte vóórdat deze plaag kwam, hoewel de vorige plaag, die al het water in bloed veranderde, er heel wat zal gedood hebben. Er wordt niet gezegd dat het aantal geleidelijk toenam, maar dat op Gods woord een ontelbare menigte van vorsen verscheen. Zij vielen het land niet binnen van een afstand, zoals de sprinkhanen, maar plotseling was elke rivier en elke poel er vol van. Ik vermoed dat er exemplaren waren van allerlei afmeting, volwassenen zowel als jonge. Zij behoefden niet te groeien, zoals in een normaal geval. Zo kon God op dezelfde wijze de eerste soorten in het leven roepen.

Deze merkwaardige gevallen geven een indruk, hoe gemakkelijk God door een woord, soort na soort kon maken, in oneindige variatie.

Wij hebben verschillende soorten van werken gezien; - door datgene wat er was een hogere vorm te geven, zoals bij Eva; of door iets te veranderen wat reeds bestond, zoals bij de slang; of door nieuwe vormen van leven te maken, van iets organisch of anorganisch, zoals bij de wonderen in Egypte; of door eenvoudig te bevelen dat ontzaglijke zwermen van enig schepsel zouden komen, die Hij verkoos, zoals bij de plaag van de kikvorsen.

Door één of al deze methoden kon God gemakkelijk de verschillende wegen hebben gebruikt, die de aanhangers van de leer der evolutie prediken; en toch kan geen van deze daden worden opgevat als "zelf-evolutie", maar zij zijn er lijnrecht inee in tegenspraak, want in al deze gevallen heeft God zelf het bevel gegeven.

De God, die al deze dingen kon doen, kon ook zeker zeer gemakkelijk het onnoemelijke aantal soorten van dieren scheppen die op onze aarde voorkomen. "De oorsprong der soorten is Gods ontwerp."

Er mogen dingen zijn als "natuurlijke selectie" en "het overleven van de sterksten", die een deel zijn van Zijn wijze van bestuur, en de ontwikkeling van de soorten die Hij gemaakt heeft; maar leven, geschiktheid en kracht om voort te bestaan komen alleen van Hem. Hij die alles hiervan weet, zegt: "Worden niet twee musjes verkocht voor één penning? En niet één van hen zal op de aarde vallen zonder uw Vader." Matth. 10 : 29.

En ofschoon ons niet rechtstreeks verteld wordt hoe God Zijn scheppingswerk volbracht, wij mogen absoluut zeker Zijn van de bijbelse mededelingen, dat elke nieuwe kracht van ontwikkeling, elk nieuw orgaan, elke nieuwe functie of elk nieuw instinct, elke nieuwe verscheidenheid, ingevoerd is volgens Zijn wijs bestel.

NATURA NON FACIT SALTUS, de natuur maakt geen sprongen.

Sir William Dawson zegt: "God heeft alle levende wezens geschapen in overeenstemming met hun aard of soort; maar met het vermogen voor variatie en verandering, onder de wetten, welke Hij voor hen heeft vastgesteld".

De feiten die de evolutionisten ontdekt hebben, zijn zeer belangrijk met het oog op het nasporen van de geheime samenhang tussen de ontelbare soorten, maar er is niets in deze feiten, dat het veel grotere feit van Gods directe tussenkomst in het maken van elke soort, tegenspreekt.

De mens moge trachten ons te doen geloven dat "de keten van evolutie", die het laagste oorspronkelijke waterschepseltje aan de ene kant, verbindt met de mens aan de andere kant, geheel buiten God staat, maar wat zij van ons vragen aan te nemen is veel ongeloofwaardiger dan wat God van ons vraagt. Zij willen ons doen geloven dat in de eerste vorm van het leven in het protoplasma, duizenden soorten loeren, die in staat zouden zijn zichzelf zonder hulp te ontplooiën. Het zou evenwel gemakkelijker zijn aan te nemen, dat de Big Ben van de Westminster zichzelf ontwikkeld had van bijv. een dames-polshorloge.

De theorie, dat een voorvaderlijk atoom of kiem van protoplasma, waarin een gehele dierentuin zou schuilen, - een atoom, die alleen maar tijd nodig heeft om zich zelfstandig te ontwikkelen tot bewoners van vijvers, zeeën, kooien, waterreservoirs enz., plus de mensen die deze wonderen beschouwen, is lang niet zo gemakkelijk te accepteren als het geloof van eenvoudige zielen, dat zich vastklemt aan de God van de Bijbel.

Wij moeten niet vergeten dat onder hen, die beweren te geloven in evolutie, er verschillende soorten van denkbeelden zijn.

Er zijn mensen die God geheel vaarwel gezegd hebben; men zou ze kunnen noemen God-verzakende evolutionisten. Anderen geloven dat God de dingen in beweging zet en dan niet verder ingrijpt; weer anderen denken dat God door middel van de evolutie werkt.

Een bekend geleerde heeft gezegd: het is waar dat vele evolutionisten, óf onwillig om aanstoot te geven, óf omdat zij de logische gevolgtrekkingen van hun eigen veronderstellingen niet bemerken, pogen een middenweg te vinden, en volhouden dat de Schepper te werk gegaan is langs de weg van evolutie.

De naakte, scherpe logica van Herbert Spencer, de grootste Engelse autoriteit op het gebied van evolutie, laat geen plaats voor dit compromis, en toont aan dat de theorie, tot haar rechtmatige consequentie doorgevoerd, de vóórkennis van een Schepper, en de mogelijkheid van Zijn werk, uitsluit.

Voor zulke evolutionisten is de veronderstelling (want het is slechts een veronderstelling) die het meest voldoening geeft: schepping - zonder Schepper. Ter verduidelijking: de miljoenen soorten van dieren en planten kunnen een begin gehad hebben,

- a. door spontane generatie (vanzelf ontstaan),
- b. door bijzondere schepping door de een of andere bovennatuurlijke kracht,
- c. door overgang, de een van de ander, in veel vertakte reeksen, van trapsgewijze omvorming.

Het is alsof, God verwijst naar de onbezonnen beweringen van zulke mensen, als Hij zegt door de profeet: "Of moet de boetseerder op één lijn gesteld worden met het leem, zodat het maaksel van zijn maker zou kunnen zeggen: Hij heeft mij niet gemaakt? en het boetseersel van zijn boetseerder: Hij heeft geen verstand?" Jesaja 29 : 16 (N.V.)

In Genesis 1 lezen we dat God op de vijfde scheppingsdag het bevel gaf: "Dat de wateren wemelen van levende wezens, en dat het gevogelte over de aarde vliege langs het uitspansel des hemels."

Men zou kunnen denken, dat dit een mogelijke aanduiding was van een begrensde evolutie, maar het volgende vers bewijst het tegendeel. Wat geschiedde, was het gevolg van zijn werk. Eveneens op de zesde dag (vers 24 en 25). Het was alleen omdat God "schiep", dat de wateren "voortbrachten", het was alleen omdat Hij ze maakte, dat de aarde levende wezens voortbracht.

Twee woorden worden gebruikt in Gen. 1. God schiep (in vers 1, 21 en 27; 3 maal). God maakte, (in vers 7, 16, 26 en 31). Beide deze woorden komen voor in hoofdst. 2 : 2 en 3. Behalve deze twee uitdrukkingen vinden we nog de woorden "formeren" en "voortbrengen". Het feit, dat deze verschillende woorden zijn gebruikt, doet ons vermoeden, dat er een verschillende wijze van voortbrengen is geweest. Het woord scheppen is gebruikt, als het dierlijk leven voor 't eerst wordt ingevoerd, en omvat het gehele werk van de vijfde dag. Het wordt ook gebruikt met betrekking tot de mens, en bedekt de twee ontoegankelijke kloven, die geheel onoverbrugd blijven door evolutie. De mededelingen, die bij de schepping van de mens worden gegeven, zijn zeer duidelijk. Vele verschillende geslachten waren geschapen en verkregen. Eén voor één verschenen zij, en meer en meer was er vorm van leven, zoals God Zich dat had voorgesteld. Dan schiep God door een bijzondere handeling de mens "naar Zijn beeld". Hoe het geschiedde kunnen we niet zeggen, maar hoe meer wij weten van de wonderen der physiologie, des te meer, roepen we uit met de Psalmist: "Ik ben gans wonderbaar toebereid, wonderbaar zijn uw werken; mijn ziel weet het zeer wel" Ps. 139 : 14 (N.V.).

Charles Darwin zegt in zijn tweede grote werk, verschenen in 1872, onder de titel: "De afstamming van de mens en de sexuele selectie": "de stamvader van de mens is een behaard viervoetig dier, met een staart, levende op bomen. Het moet geleefd hebben in de oude wereld."

Dit doelt op een afkomst van *beneden*. De Bijbel leert ons zijn afkomst *van boven*. De mens is niet alleen hóger dan de dieren, die onder hem zijn. "Gij hebt hem bijna goddelijk gemaakt en hem met heerlijkheid en luister gekroond" Ps. 8 : 6 (N.V.).

Gods ideaal is niet de mens zoals wij hem kennen, maar de Zoon des mensen zelf - en Hij is dit niet door ontwikkeling geworden.

Over de belangrijkheid van de woorden "naar zijn aard" schreven we reeds in het hoofdstuk "Het plantenrijk". Zij zijn in absolute tegenspraak met het ingebeelde principe van evolutie. God maakte elk schepsel "naar zijn aard", en zij vermenigvuldigden zich ieder "naar zijn aard", tenzij Hij het anders gebod.

Evolutie verzekert, dat zij vermenigvuldigen van een ander soort; maar er is geen enkel geval bekend, dat de ene soort van de andere ontwikkeld is. Ook kan de evolutionist niet de kloof overbruggen, die er bestaat tussen de soorten, noch de veel grotere kloof tussen de natuur en het wezen van het hoogst ontwikkelde dier en de natuur en het wezen van de mens.

De strijdvragen, die zijn gerezen rondom de evolutie, zijn in vele opzichten analoog met die zich voordoen over de vrije wil van de mens en Gods souvereiniteit. Het gebied is verschillend, maar in hoofdzaak is het 't zelfde.

Godloochenend evolutionisme wil zeggen, dat de hoogste vorm van dieren zich heeft ontwikkeld door een volkomen natuurlijk proces, zonder enige bovennatuurlijke tussenkomst, van de laagste oorspronkelijke dierlijke kiem.

Wat wij mogen noemen anti-evolutie zegt, dat, hoewel er ontelbaar veel soorten zijn, zeer nauw aan elkaar verwant, zodat het soms bijna onmogelijk is een scheidingslijn tussen hen te trekken, toch iedere nieuwe soort, die ingevoerd is, ieder nieuw orgaan, dat tot ontwikkeling is gekomen, de onmiddellijke tussenkomst van God Zelf vereist. Anti-evolutie erkent, dat omgeving veel kan bijdragen tot de ontwikkeling van dierlijke functies en kenmerken, maar het loochent, dat het ooit uit zichzelf een verandering der soorten kan teweegbrengen. Zelfs evolutionisten zijn verplicht te erkennen, dat indien de omgeving verandert, het schijnbaar veranderde dier weer terugkeert tot zijn originele vorm.

Als wij overgaan van het rijk der natuur tot het geestelijke, dan zien we hetzelfde.

De éne groep maakt er aanspraak op dat de mens door "vrije wil" in staat is het goede te kiezen, en men leert hem, dat hij de macht heeft, zijn natuur te verbeteren, zonder bovennatuurlijke tussenkomst. Zij die geloven in Gods souvereiniteit, leren dat iedere geredde ziel niet alleen het nieuwe leven dankt aan de directe macht van God, maar dat ná het ontvangen van dit leven, de ziel nog alles nodig heeft wat haar geestelijke ontwikkeling betreft, door de voortdurende werking van Gods Geest.

Zij erkennen, dat omgeving veel kan doen - dat een goed voorbeeld, de omstandigheden, de menselijke wil, enz. veel kan tot stand brengen wat het *uitwendige* betreft, doch dat geen werkelijke verandering van het hart kan plaats vinden, alleen door deze middelen. Dat bovendien de omstandigheden weer anders worden, als de omgeving terugkeert tot het oude en verzoeken komen, de mens weer zal terugvallen in zijn oorspronkelijke toestand, waardoor aangetoond is, dat hij niet is veranderd door *wedergeboorte*, geboorte uit God.

Met betrekking tot de schepping zegt de Bijbel: "Alle dingen zijn door hetzelfde geworden, en zonder hetzelfde is niet één ding geworden, dat geworden is."

Dit is in tegenspraak met bloot evolutionisme.

Met betrekking tot de nieuwe schepping lezen wij: "Niemand komt tot de Vader, dan door Mij." Dit is in tegenspraak met Arminianisme.

Waarom werkte God door wonderen?

In vele gevallen, zowel in het oude, als in het Nieuwe Testament, wordt duidelijk aangetoond, waarom God wonderen deed. Hij wilde ons onderrichten, wat langs geen andere weg beter en duidelijker kon geschieden.

God heeft daardoor dingen geopenbaard, die niet op andere wijze duidelijk gemaakt konden worden.

Soms wilde Hij Zijn almacht bewijzen, Zijn alwetendheid, Zijn alomtegenwoordigheid; in andere gevallen wilde Hij doen zien, dat Hijzelf werkzaam was. De daad zelf was steeds minder belangrijk dan de grote werker.

De drie woorden die in het Nieuwe Testament voor wonderen worden gebruikt doen iets vermoeden van het hoofddoel, waarvoor zij gedaan werden. Zij worden genoemd "tekenen", "wonderen" en "krachten" of "machtige daden", behalve dat er ook nog wordt gesproken van "Zijn werken".

Als het woord teken gebruikt wordt, ligt de nadruk op *het onderwerp, de bedoeling*, waarvoor het wonder geschiedde, n.l. om ons iets te leren. Dit woord wordt steeds gebruikt in het Evangelie van Johannes.

Wordt er van wonderen gesproken, dan is de *uitwerking* de hoofdgedachte, terwijl, als we het derde lezen, hetgeen wijst op kracht, onze aandacht wordt gericht op de oorzaak, waardoor het wonder teweeggebracht werd.

In 3 bijbelplaatsen worden deze woorden gebruikt, zij het in verschillende volgorde.

In Hand. 2 : 22 zegt Petrus van Jezus van Nazareth: "Een man, door God aan u bevestigd door *krachten en wonderen en tekenen*". Als Paulus aan de Korinthiërs schrijft, herinnert hij hen er aan, dat hij door God Zelf onder hen was bevestigd door *tekenen, wonderen en krachten*. (2. Kor. 12 : 12). In 2 Thess 2 : 9 zegt hij ons dat de antichrist wonderen zal doen, maar het zullen leugenachtige "geloofsbriefven" zijn: "Wiens komst is naar de werking des Satans, in allerlei *krachten en tekenen en wonderen der leugen* (letterlijk: bedriegelijke wonderen)".

In het Oude-Testament worden de machtige daden van God beschreven door een hele reeks van woorden. Bijvoorbeeld in Deut. 4 : 34 zegt Mozes, hoe God Zich een volk genomen heeft uit het midden van een ander volk, door beproevingen, door tekenen en door wonderen, en door strijd en door een sterke hand en door een uitgestrekte arm, en met grote verschrikkingen. Hier komen tot uitdrukking de begrippen: kracht, beproeving en verschrikking. Deze begrippen veronderstellen twee redenen, waarom God deze grote bewijzen van Zijn macht openbaarde, n.l. om de Israëlieten te beproeven, en, opdat zij mochten leren Hem te vrezen. In Exodus 16 : 4 kunnen we dit lezen in verband met het manna, dat God *geven zou*, en in Deut. 8 : 2 wordt het gezegd, nadat God het volk 40 jaar in de woestijn *geleid heeft*.

In het Nieuwe-Testament worden wonderen nooit genoemd "grote verschrikking" of iets dergelijks. Zij waren bijna zonder uitzondering (de dood van Ananias en Saffira) wonderen van genade, zodat zij het verschil kenmerkten tussen de twee bedelingen, wet en genade. De laatste woorden van Deuteronomium spreken een zeer duidelijke taal.

Soms was het Gods oogmerk, Zijn volk te bevrijden, en was hun toestand zodanig, dat een bijzonder ingrijpen van Goddelijke macht ten hunnen behoeve voldoende was; een andere maal toonde Hij een nieuwe openbaring van Zijn macht, als een waarschuwing voor zondaars en een oordeel over de zonde.

Sommige van zijn wonderdaden leidden tot grote gevolgen; andere waren alleen maar tekenen van Zijn macht, bijv. bij Mozes en Aäron, aan wie tekenen werden gegeven om hun geloof te versterken en voort te gaan op Gods bevel.

De dauw op het vlies - toen de gehele omtrek droog was, de dauw op de aarde, terwijl het vlies droog bleef - deze handelingen op zich zelf geschieden niet om iets tot stand te brengen.

Door verschillende evenementen, groot en klein, leerde God Jona, dat Hij recht had Zijn eigen weg te gaan, en recht, om medelijden te betonen aan wie Hij wilde. Er is niets buitengewoons in een storm, of in een knagende worm; maar daar Jona's omstandigheden vlug achter elkaar veranderden door deze schijnbaar gewone dingen, leerde God hem iets van Zijn macht.

God kon de bedoelde les aan Jona leren door eenvoudige gebeurtenissen, zoals ze iedere dag plaats vinden. Hij behoefde niet iets nieuws te werken, maar de grote dingen, die in het leven van Jona plaats vonden, geschieden door dezelfde God.

Wij zien ook dat vele wonderen een typisch en profetisch karakter hebben. Zij geschieden niet alleen als vertoningen van macht voor hen, die er getuigen van waren, maar waren ook bedoeld als onderwijzing van ons, die ze kunnen lezen. Dit verklaart een van de redenen, waarom God zovele wonderen deed.

In 1 Kor. 10 zegt Paulus: "deze dingen geschieden ons tot voorbeelden", en "tot waarschuwing van ons, op wie de einden der eeuwen gekomen zijn". De eerste vier die noemt, waren alle wonderbaar van aard, en wij leren er uit, dat de leiding door de wolk, het gaan door de Rode Zee, de gave van het manna en van water uit de steenrots, niet alleen wonderlijke voorzieningen waren voor de behoeften van Gods volk in de oude dag, maar dat ze hun ook gegeven werden om ons geestelijk voedsel te geven.

Laten we het manna als voorbeeld nemen.

Het getuigenis van de Heer Zelf staat ons toe met zekerheid vast te stellen, dat de gave van het manna een type was van Zijn eigen komen uit de hemel. "Ik ben het levende brood, dat uit de hemel nedergedaald is". Aanhangers van het rationalisme hebben getracht het wonder weg te redeneren, en ons te doen geloven dat het manna een gewoon plantaardig product was; maar wie heeft ooit gehoord vóór- of nádien, dat zulk een grote schare van mensen 40 jaar in 't leven werd gehouden op een dergelijke wijze en in een woestijn. Niemand kan verklaren, hoe het manna "uit de hemel nederdaalde"; en niemand kan verklaren, hoe de Heer der heerlijkheid "uit de hemel nederdaalde".

De wonderlijke spijziging gedurende de woestijnreis was een passend type van het grote mysterie der vleeswording. Wij weten van beiden iets, maar de woorden van Psalm 78 : 23 kunnen wij wel toepassen voor beiden. "God opende de deuren des hemels" en het regende op hen manna; "God opende de deuren des hemels" en Hij gaf Zijn Zoon.

De profeet Maleachi zegt ons, dat Israël nooit geloofd heeft in Gods liefde. Zijn profetie begint met deze klacht: "Ik heb u lief gehad zegt de Here. En dan zegt gij; waarin hebt Gij ons uwe liefde betoond?" (N.V.)

In de Evangeliën lezen we, dat Hij op aarde kwam als een bewijs van Gods liefde. De wonderen, die ons in de Evangeliën worden verteld, waren maar niet slechts vertoning van macht - zij waren openbaring van genade. Zij getuigden van goedheid, vriendelijkheid en medelijden. Zij maakten telkens de mensen gelukkig.

De mens had en heeft nog zulke slechte gedachten van God, maar de wonderen doen ons zien, dat Hij de hulpbehoevenden wil helpen, de bedroefden wil troosten, de vreesachtigen wil

geruststellen. Slechts één wonder was een oordeel, en dat trof een boom, als waarschuwing voor een volk dat geen vrucht gaf en voor het oordeel dat over hen komen zou. (Mark. 11 : 13, 14; 20, 21.)

In één geval had de macht, die van Hem uitging, tot gevolg, dat Zijn vijanden achterwaarts gingen en ter aarde vielen; maar nooit is iemand benadeeld of geschaad door Zijn wonderen. De apostel Petrus zegt: "Die het land doorgegaan is, goeddoende", om ons te leren, dat het hart van God, vol liefde, altijd verlangt, goed te doen aan arme zondaars.

Bij het eerste wonder komt dit zo schoon tot uiting.

Uit liefde ging Jezus naar een bruiloft en Hij heeft de vreugde doen toenemen, want wijn is in de Bijbel een symbool van vreugde.

Toen de wijn ontbrak, gaf de Heer der heerlijkheid iets beters dan zij eerst hadden. "Dit begin der tekenen deed Jezus te Kana in Galilea, en openbaarde Zijn heerlijkheid".

De glorie van liefde is - vreugde brengen; en het is de glorie van God, het gewone water van ons dagelijks leven te veranderen in kostbaar druivensap. "Hierin is mijn Vader verheerlijkt - dat mijne blijdschap in u zij, en uwe blijdschap volkomen worde". (Joh. 15 : 11.)

Het is zeer belangrijk, dat de verandering van water in wijn het eerste wonder moest zijn. Andere wonderen hebben betrekking op verschillende levensbehoeften; maar God heeft er welbehagen in Zijn kinderen een overvloed van heerlijkheden te schenken.

Wonderen in het Nieuwe Testament

Job heeft aan 't eind van zijn wedervaren een belangrijke les geleerd betreffende Gods almacht. Hij kan zeggen: "Ik weet dat Gij *alles* vermoogt, en dat geen uwer plannen wordt verijdeld" (42 : 2).

Deze woorden zijn ook van toepassing op de Heer Jezus, toen Hij, de God van Job, op aarde kwam in de gedaante van een mens.

In de bestudering van de wonderen, die Hij deed door de vinger Gods, (Lukas 11 : 20) moeten wij niet uit het oog verliezen, dat Hijzelf het grootste wonder van alles is. Zijn geboorte, Zijn verheerlijking, opstanding en hemelvaart - dingen die allen buiten ons voorstellingsvermogen liggen, en die we niet kunnen verklaren - waren gebeurtenissen die bij Zijn Goddelijk leven behoorden.

In de evangeliën vinden we vele bewijzen van Zijn Godheid, zowel in hetgeen Hij leerde als in de manier waarop Hij dit deed. Hij bezat bovenmenselijke en bovennatuurlijke kracht, die niemand kan bezitten.

De autoriteit van de Heer Jezus

Hier volgen enige bewijzen, die we gemakkelijk kunnen opschrijven of lezen, maar waarvan we ons weinig realiseren de diepe betekenis, die eraan ten grondslag ligt:

De autoriteit waarmede Hij sprak, waarmede Hij de geschriften van het oude testament toepaste en waarmede Hij wonderen deed.

De autoriteit, die Hij opeiste voor Zijn woorden.

Zijn macht om zonden te vergeven.

De zegen, die Hij uitstortte op hen, die Hem en Zijn woorden geloofden; de veroordeling van degenen, die Hem en Zijn woorden verwierpen.

De verklaring van Zijn eenheid met de Vader; Zijn kennis van de gedachten der mensen en van wat zij deden en dachten, zelfs als zij meenden, dat ze niet gezien werden. Zijn verklaring, dat Hij de opstanding en het leven is; Zijn macht om het leven te geven enz.

Als wij op deze feiten letten, veroorzaken de wonderen die Hij deed, geen moeilijkheden voor het geloof. Hij wist alles, van elk geval dat tot Hem kwam, ook van elke persoon. Hij kon zelfs de gedachten lezen van degenen, die rondom Hem stonden. "Waarom denkt gij kwaad in

uwe harten?" (Matth. 9 : 4). Hij wist de oorzaak van elke ziekte, en of zij het gevolg was van de zonde of niet (Joh. 5 : 14 en 9 : 3). Hij wist hoe lang de patiënt lijdende was (Lukas 13 : 16). Hij wist of iemand geloof had en of het een groot of een klein geloof was.

Geboorte, opstanding, hemelvaart

De geboorte van de Heer Jezus, Zijn opstanding en hemelvaart kunnen we niet plaatsen op het terrein van Zijn wonderen en tekenen. Deze grote verborgenheden gaan alle wonderen die in het oude of nieuwe testament verhaald worden, verre te boven en ons geloof aanvaardt ze. Het opgeven van ons geloof in deze grote gebeurtenissen zou gelijk staan met het opgeven van de bijbel.

De geboorte van de Heer te Bethlehem was wonderlijker dan een normale geboorte, hoe wonderlijk *die* reeds is. Het aanvaarden van de wonderbare kracht van de Schepper maakt het niettemin betrekkelijk tot een eenvoudige zaak, te geloven dat Hij, die aan alles het leven schonk, de gelijkenis van een mens kon aannemen. Wij kunnen zonder reserve de bijbelse mededeling aanvaarden, dat Hij uit een vrouw geboren is.

De opstanding van de Heer Jezus is een van de centrale waarheden van het Christendom, onherroepelijk gevlochten in het weefsel van het nieuwe testament, zodat men de draden in het gehele weefsel vindt. Zouden we deze hieruit willen wegnemen. dan zouden we het geheel verwoesten.

Er is veel over dit onderwerp geschreven, en alles toont, dat het duidelijker bewezen is, dan nagenoeg enig ander historisch feit.

Het is als vaststaand geloofd door al de apostelen en discipelen en dit was noodzakelijk voor alles wat zij ons hebben geleerd.

Als we geloven dat Hijzelf het leven is, en dat Hij alle macht heeft over leven en dood kunnen wij er niet aan twifelen dat Hij macht heeft het leven wederom te nemen, dat Hij heeft afgelegd, en dat Hij op het gebod van de Vader opstond uit de dood.

De krachten van het opstandingsleven, de nieuwe kenmerken van Zijn lichamelijke gedaante, zijn verborgenheden, waarvan ons maar zeer weinig geopenbaard is. Wij kunnen niet verklaren, hoe de Heer in staat was door gesloten deuren te komen, en te verschijnen of te verdwijnen naar Zijn eigen goeddunken.

De gebeurtenissen gedurende de 40 dagen tussen de opstanding en de hemelvaart zijn zo vol van nieuwe wonderen, en tonen zó duidelijk, dat de Heer in Zijn opstandingslichaam nieuwe krachten aanwendt, dat wij de geschiedenis van de hemelvaart kunnen geloven, zonder dat we trachten te verklaren hoe het mogelijk was, van menselijk standpunt beschouwd.

De getuigen van de hemelvaart waren even betrouwbaar als die van de opstanding, en hun getuigenis is bevestigd door het feit dat de Heer zelf in heerlijkheid is gezien door Stefanus, Paulus en Johannes.

Verskil tussen optreden van de Heer Jezus en Profeten of discipelen

Aan de tekenen en wonderen, door de Heer gedaan tijdens Zijn aardse dienst, moet een belangrijke plaats worden geschonken als we de wonderen bestuderen, maar het is verstandiger ze te zien in verbinding met andere getuigenissen in de bijbel, dan te beginnen met de evangeliën, zoals vele schrijvers hebben gedaan. Als we vanuit de machtige werken van God, die in het oude testament vermeld zijn, blikken in het nieuwe testament, zullen we zien dat de bewerker de Zelfde is.

Dat de Heer wonderen deed is op zichzelf geen bewijs van Zijn Godheid, want God heeft aan vele van Zijn profeten macht daartoe gegeven. Als we echter de wonderen van het oude en nieuwe testament vergelijken, zien we een groot verschil tussen de wijze van optreden van mensen en van de Heer uit de hemel. Zij deden wonderen in de naam des Heren, Hij in Zijn eigen, of in Zijns Vaders naam. Zij baden in sommige gevallen, - Hij gebod. Hij wendde

Zijn eigen kracht aan, zij het geheel in onderwerping aan en in afhankelijkheid van Zijn Vader.

Het verschil is even groot als het verschil tussen een verzoek en een bevel. Als Hij een dode opwekte, gebod Hij met gezag: "Ik zeg u, sta op". Hij behoefde geen instrument; geen staf in Zijn hand zoals Mozes, geen mantel zoals Elia.

Als Eliza het leger van de Assyriërs met verblindheden slaat of het gezicht hergeeft, bidt hij voor elke verandering die plaats vindt (2 Kon. 6 : 17, 18 en 20), maar als de Heer werkt *schenkt Hij* het gezicht. Hij zegt tot de blinde in Lukas 18 : 42 "word ziende".

Het getuigenis van de blindgeborene in Johannes 9 is wel sprekend: "Van alle eeuw is het niet gehoord, dat iemand de ogen van een blindgeborene geopend heeft."

Wonderen van genezing

Het grootste deel van de wonderen die in de evangeliën worden vermeld, zijn wonderen van genezing en hebben tot doel ons Góds macht te doen zien om zielen te genezen die ziek zijn door de zonde.

In dit opzicht zijn ze voor ons vol lering.

De verschillende ziekten en zwakheden typeren de gevolgen van de zonde. Zij kwamen menigmaal door allerlei oorzaken, en werden op verschillende wijzen genezen. Het kan nuttig zijn de gevallen bij elkaar te groeperen, opdat we een volledig beeld hebben van het werk van de grote Geneesheer.

Door Zijn eigen woorden weten we, dat het goed is op de typische betekenis van Zijn genezingen te letten. Hij toonde dat het gezegde: "Sta op en wandel", slechts een teken was daarvan, dat Hij ook kon zeggen: "Uw zonden zijn u vergeven". Toen Hij zeide: "Die gezond zijn hebben geen geneesheer nodig, maar die ziek zijn", zinspeelde Hij ook op Zijn omgang met tollenaars en zondaars, en dacht Hij niet alleen, zelfs niet in de eerste plaats, aan lichamen die ziekten.

Het helpen van vele ongelukkigen ging gepaard met verschillende handelingen die zij zelf moesten doen. Wij lezen dat zij op Hem moesten zien, tot Hem moesten komen, naar Hem moesten horen, de gave moesten aannemen. Deze dingen hebben betrekking op het gebruik van voeten, ogen, oren en handen.

De wonderen, waardoor de leden van het lichaam genezen werden, wijzen op geestelijke beletsels betreffende het komen, horen, zien en spreken. In de wonderen, die de Heer deed, hebben wij een beeld van de macht, die Hij had, om de verwoesting, veroorzaakt door de zonde, te herstellen.

De dood stelt ons voor de toestand van allen die dood zijn in zonden en misdaden; melaatsheid - de bezoedeling door de zonde, bederf en walgelijkheid; verlamdheid - de verzwakking; blindheid - onwetendheid; van de duivel bezeten - vijandschap.

Het geval van de vrouw met de geest van krankheid geeft ons een beeld hoe de zonde verkromt, zodat de ogen naar de aarde gericht zijn inplaats van naar de hemel.

Het geval van de vrouw die de zoom van Zijn kleed aanraakte, toont de zonde in haar toename. Zij was erger geworden inplaats van beter, hoewel zij al het hare ten koste had gelegd.

Geen twee gevallen zijn gelijk. Sommigen hebben veel geleden, sommigen minder; sommigen waren een last voor anderen, sommigen een gevaar. Soms was er een zieke die er niet aan dacht genezen te kunnen worden, terwijl ook wel ouders, zusters, patroons of vrienden dringend om hulp riepen.

Soms was er géén verzoek om genezing, maar lezen we alleen dat het de ontferming van de Heer was waardoor de zieke geholpen werd.

Er zijn mannen, vrouwen en kinderen opgewekt of genezen, zelfs heidenen waren niet uitgesloten van deze zegen. Sommige personen waren rijker dan anderen, maar meestal waren het armen. De grootste dankbaarheid werd betoond door een Samaritaan, het grootste geloof door een Romeins hoofdman en een vrouw uit Syro-Fenicië.

De noden waren zeer verschillend, al naar gelang de verschillende delen van het lichaam waren aangedaan. Alle gevallen waren voor Hem, die de mens geschapen heeft, even eenvoudig. Verscheidene keren beval de Heer, voordat Hij het wonder deed, dat de mensen zelf iets moesten doen. Als zij deze eenvoudige handelingen niet zouden gedaan hebben, had *Hij* het grotere niet gedaan.

Gemakkelijke opdrachten

Twee van deze bevelen waren zeer gemakkelijk te volbrengen. Bartimeüs werd door de Heer geroepen tot Hem te komen. Slechts één stap! Hoe vurig maakte hij hiervan gebruik, want we lezen dat Hij zijn kleed afwierp.

Tot de man met de verdorde hand zegt de Heer: "Sta op in het midden". De farizeeën waren hier om de Heiland te bespieden. De synagoge was gevuld met vijanden van Jezus, die eens wilden zien of Hij op de sabbat genezen zou. Wij weten niet in hoeverre de man zelf verwachtte of hoopte genezen te worden, misschien kwam hij aarzelend of twijfelend in het midden; maar hoe ook, hij was zeker even verlangend om beter te worden als Bartimeüs. Het maakte niets uit voor de grote Geneesheer.

Schijnbaar onmogelijke bevelen

Het volgend bevel dat deze man kreeg was niet zo gemakkelijk. Hij moest doen, wat tot nog toe voor hem onmogelijk was: "Strek uwe hand uit". Toen hij gehoorzaamde kwam de genezing.

Evenzo werd een onmogelijk op te volgen bevel gegeven aan de verlamde, die door het dak vóór de voeten van de Heer werd geplaatst, en aan de man te Bethesda: "Sta op, neem uw beddeken op, en wandel". Dit was juist wat deze arme bedlegerigen niet konden doen, maar met het bevel kwam de kracht.

Schijnbaar nutteloze bevelen

Behalve deze twee eenvoudige en schijnbaar onmogelijke bevelen zijn er twee andere gegeven die geheel nutteloos schenen.

In Lukas 17 : 14 werd aan de melaatsen gezegd dat zij zich aan de priesters moesten vertonen. Nog door de melaatsheid besmet konden zij niet tot hen gaan. De priesters konden ze slechts terugsturen naar de plaats der afzondering. Een *gereinigde* melaatse moest voor de priester verschijnen met twee vogels. Toen zij heengingen werden zij gereinigd.

De andere schijnbaar nutteloze opdracht vinden we in Johannes 9. Aan de blindgeborene werd gezegd, nadat de Heer zijn ogen met slijk besmeerd had: "Ga heen, was u in het badwater Siloam!" Het schijnt vruchteloos voor een man, die blind geboren is, zo iets te doen, maar nadat hij gehoorzaamde was hij genezen.

Al deze bevelen werden gegeven aan mensen die genezing behoeften. De zegen ontvangen zij op de weg der gehoorzaamheid.

Eerst wordt aan de zondaar gezegd wat *hij* doen moet, dan doet de Heer wat hem onmogelijk was. Het mag iets schijnen wat geen zin heeft of wat onmogelijk is, of eenvoudig; maar, hoe dan ook, de zegen komt als wij doen wat Gods Woord zegt.

Opdrachten aan vrienden of toeschouwers.

Bij de opwekking van Lazarus werd aan hen, die er bij tegenwoordig waren, gezegd iets te doen: "Neemt de steen weg".

Volgens Martha was dit niet alleen nutteloos, maar ook gevaarlijk. Zij protesteerde, en misschien was dit een gevolg van haar twijfel. De Heer zou gemakkelijk het wonder kunnen doen zonder de hulp van anderen, maar Hij gaf hiermede een belangrijke les, en wij doen verstandig als we die leren.

Wacht Hij niet dikwijls met het openbaren van zijn levenschenkende kracht, totdat wij de kleine dingen gedaan hebben, die Hij ons bevolen heeft om te doen? Hij zegt tot ons, dat wij de stenen moeten weggrollen, voordat Hij de dode roept: "Kom uit."

In Matth. 17 : 17 zegt de Heer tot de vader van de lijdende jongen, "brengt hem mij hier". De Heer kan zielen, die ziek zijn door de zonde" genezen, zonder dat wij onze geliefden tot Hem brengen, maar als wij werkelijk naar hun bevrijding verlangen, moeten wij ze tot Hem brengen in onze gebeden.

Hij werkte op verschillende wijzen. Soms bewerkte een woord het wonder, soms een aanraking. In het ene geval raakte de Geneesheer de patiënt aan, een andermaal de patiënt de Geneesheer, of zijn kleding.

Soms zag Jezus op naar de hemel, of maakte Hij, dat de man opzag. Sommige lijdenden werden genezen te midden van een menigte, sommigen werden apart genomen; sommigen waren vlak naast Hem, anderen waren ver of minder ver van Hem verwijderd.

Wat is de hoogste openbaring van Zijn macht?

Het is moeilijk om hierop een antwoord te geven, daar alles Goddelijk was. De drie gevallen van opwekking van een dode moeten wij wel eerst noemen, maar het genezen van iemand op een verre afstand was ook heel bijzonder.

De zoon van de hoveling te Kapernaum werd door de Heer genezen, toen Hij te Kana in Galiléa was; de slaaf van de hoofdman te Kapernaum, "toen de Heer niet ver meer van het huis was".

De Romeinse hoofdman toonde groter geloof te bezitten dan de hoveling, want toen de laatste de Heer verzocht te komen en zijn zoon te genezen, toonde *Hij* hem dat dit niet nodig was. Zijn woord was genoeg. Doch toen de Heer aanbood te komen, om de slaaf van de hoofdman te genezen, achtte de *Romein* het onnodig. Misschien had hij van het andere geval in zijn eigen stad gehoord, maar zijn geloof had tengevolge: het wonder en de lof van de Heer.

Al de macht van het Romeinse keizerrijk stond achter het bevel van een hoofdman over honderd. Besefte hij, dat al de hemelse macht stond achter een woord van deze nederige, reizende profeet? "Spreek met een woord, en mijn knecht zal gezond worden" enz. Matth. 8.

Wat hebben de wonderen ten gevolge?

In verbinding met de wonderen lezen wij de sterkste uitdrukkingen van de Heer, waaruit blijkt, welke indruk Hij had van hen, die voor Hem stonden.

Hij *verwonderde* zich over *het Geloof* van een heiden, (Matth. 8 : 10 en Lukas 7 : 9) terwijl Hij zich ook verwonderde over het *ongeloof* van zijn volk (Markus 6 : 6). Het zou ons niet verrast hebben als het omgekeerde het geval was geweest.

Zeer ernstig is het, wat we lezen in Markus 3 : 5, nl. dat in de synagoge te Kapernaum de Heer de aanwezigen rondom met toorn aanziet, bedroefd zijnde over de verharding huns harten. Verschillende genezingen vonden plaats op sabbat, en daarom hebben de farizeën gemurmureerd, zodat de Heer moet zeggen: "Huichelaars! maakt niet een iegelijk van u op de sabbat zijn os of ezel van de kribbe los, en leidt hem heen om hem te drenken?" (Lukas 13 : 15) Het is vermeldenswaardig, dat de wonderen van de Heer niet door de farizeën en schriftgeleerden konden worden geloofend, en dat zij dit ook niet doen. Zij geschieden in het openbaar, voor vele getuigen, en *indien* er enige twijfel zou geweest zijn, dan kunnen wij er zeker van zijn, dat zij hiervan gretig gebruik zouden gemaakt hebben voor hun ongeloof.

Maar alles wat zij konden doen was Hem beschuldigen, dat Hij de wonderen deed door de macht van satan, en dat Hij hunne wetten brak.

Tegenstrijdigheid?

Menigeen is in verlegenheid, doordat er schijnbaar tegenstrijdigheid is in de verschillende mededelingen, maar dit behoeft geen moeilijkheid te veroorzaken. Wij kunnen er zeker van zijn, dat de evangelisten elkaar niet tegenspreken, hoewel zij verschillende bijzonderheden vermelden en ook verschillende wonderen beschrijven.

Mattheüs spreekt in twee gevallen van 2 mannen die genezen zijn, de van de duivel bezeten en de blinden, terwijl Markus en Lukas slechts van één man spreken. Het is een kenmerk van Mattheüs in zijn evangelie, dat hij er zo dikwijls de nadruk op legt, dat er volgens de wet van Mozes 2 getuigen waren. Hij schreef voor joodse lezers. Er is echter geen tegenspraak als geschreven wordt over één van hen die genezen werden, misschien de ernstigste van de twee, zonder de ander te vermelden. Een andere moeilijkheid is de schijnbare tegenspraak, wat de tijd en de plaats betreft van één van deze wonderen: het openen van de ogen van de blinden. Mattheüs en Markus vermelden, dat het wonder geschiedde toen de Heer van Jericho vertrok, en Lukas schijnt te veronderstellen, dat Hij de stad naderde. Wij kunnen er zeker van zijn, dat dit verschil in de beschrijving het gevolg is van het feit, dat wij niet met alle dingen op de hoogte zijn. Verschillende uitleggers vermoeden, dat de Heer te Jericho vertoefde, en dat het wonder plaats vond toen Hij uit de stad ging en er ook weer terugkeerde, dus niet in die zin dat Hij de stad voorgoed verliet. Anderen vertellen ons dat het Griekse werkwoord in Lukas niet alleen betekenen kan "naderbij komen" maar "dichtbij zijn".

Andere wonderen:

Behalve de wonderen van genezing zijn er nog verschillende vertoningen van de macht des Heren, zoals het veranderen van water in wijn (hierover schreven wij reeds), het spijzigen der menigten, de wonderen op het meer van Genezareth enz.

Het wonder van de spijziging was een vertoning van scheppende macht. Wij mogen hieraan wel bijzondere aandacht schenken, want de spijziging der 5000 mannen is het enige wonder dat in alle evangeliën is vermeld, en bovendien wordt er in Mattheüs en Markus nog eens over gesproken.

De spijziging van de 4000 wordt ons medegedeeld in Mattheüs en Markus, en ieder van deze evangeliën bevat een tweede toespeling op dit wonder, zodat het viermaal vermeld wordt. In het geheel lezen we dus tien maal van deze twee voorvallen, en als we zorgvuldig de reden hiervan naspeuren, vinden we de oplossing hiervan in Joh. 6. Dit gesprek van de Heer is het eerste, dat volgt op deze twee wonderen. Wij vinden hierin, als in geen enkele van de wonderen des Heren, een typering van de gave van Hemzelf. Het brood, dat vermeerderd werd en genoeg was voor allen, was, als het manna, een beeld van Hem, die het brood des levens is.

Vele andere wonderen waren tekenen, om de zegeningen van Zijn werk te tonen, maar in geen ander werd Hijzelf zo duidelijk aangekondigd. Het was een wonder dat niet weggeredeneerd kon worden. Het enorm aantal getuigen maakt dit onmogelijk.

Sommige wonderen gaan in tegen de bekende natuurwetten, maar deze wonderen gaan in tegen de wetten van de wiskunde. Een bekend axioma van Euclides leert ons dat het geheel groter is dan een deel ervan, maar in het eerste wonder werden 5 broden en 2 vissen verdeeld in 10.000 porties, want er waren 5000 mannen, behalve de vrouwen en kinderen. Iedereen ontving dus 1/1000 gedeelte van een brood voor hem en zijn familie, en nadat men gegeten had, waren er 12 volle korven over.

In het andere geval werden 7 broden en enige visjes verdeeld onder 4000 mannen, behalve de vrouwen en kinderen, en er waren 7 manden over. Zelfs de overgeschoten brokken waren van

groter volume dan de oorspronkelijke voorraad. Hier was een aftreksom zonder afname, vermeerdering door middel van aftrekking, vermeerdering door middel van deling, en gedeelten die veel groter waren dan het geheel.

De zorg van de Heer.

Johannes zegt ons dat er veel gras in die plaats was, en Markus: "Hij gebod hun, dat zij hen allen zouden doen nederzitten bij groepen op het groene gras." Dit herinnert ons aan de lieflijke zorg over de Israëlieten, als de Here God voor hen uitging op de weg om hun een plaats te zoeken waar zij zich konden legeren. Hij wist ook, dat sommigen van hen van verre gekomen waren (Markus 8 : 3), en hij wist dat de schare reeds drie dagen bij Hem was. *Hij had de dagen geteld* (Mattheüs 15 : 32).

De vraag van de discipelen herinnert ons aan die van Mozes (Num. 11 : 22) en het antwoord aan Mozes was even toepasselijk voor de discipelen.

Zou de hand des Heren te kort zijn?

De apostelen en de wonderen

Gedurende de tijd waarin de Heer Zijn dienst verrichtte, waren de apostelen niet alleen getuigen en medehelpers van wat Hij deed, zoals bij de spijziging, toen het brood door hun handen ging, maar zij ontvingen zelf kracht om wonderen te doen.

Het is van belang om eerst op te merken wat hun persoonlijk aandeel was in sommige van de wonderen die de Heer deed. Petrus treedt in verschillende gevallen op de voorgrond, in verbinding met de wonderen op het meer. Zijn scheepje wordt gebruikt. Hij antwoordt de Heer na de vruchteloze pogingen om vis te vangen, als de Heer grote menigten van vissen in zijn netten drijft. Hij ontvangt later zijn dubbele opdracht. Hij vraagt spontaan aan de Heer of hij tot Hem mag komen op het water.

Wij horen veel spreken over zijn gebrek aan geloof als hij ziet op wind en golven, inplaats van op de Heer, en begint te zinken; maar we horen niet veel van het grote geloof dat hem in staat stelde het schip te verlaten en op het water te lopen. Aan Petrus wordt de opdracht gegeven een angel uit te werpen om een vis te vangen, die een stater in zijn bek heeft, die hij gebruiken kan om belasting te betalen. Hij was een goed visser, maar hij leerde dat de Heer meer van vissen afwist dan hij.

Apostelen zijn menigmaal getuigen van wat de Heer doet

De genezing van Petrus' schoonmoeder in Kapernaum was een van de eerste wonderen van genezing. Petrus en zijn vrienden, Jacobus en Johannes, die samen waren bij het vangen der vissen, werden bij verschillende gelegenheden uitgekozen. Alleen zij en Andreas, waren tegenwoordig bij de genezing van Petrus' schoonmoeder. Petrus, Jacobus en Johannes waren, met de ouders, de enigen die toegelaten werden in de rouwkamer, waar het dochttertje van Jairus lag, welke spoedig zou veranderen in een kamer van leven en vreugde. Zij waren de ooggetuigen van Zijn heerlijkheid op de berg en van Zijn lijden in Gethsémané. Zij hebben, met de andere discipelen, gezien dat de bende en de dienaren ter aarde vielen, toen Jezus zeide wie Hij was. Petrus sloeg Malchus het rechteroor af, en Lukas, de geneesheer, is de enige die verhaalt dat Jezus hem heelde.

Toen de vrouw uit de menigte Jezus' kled aanraakte was Petrus de eerste die zijn verwondering te kennen gaf op de vraag van de Heer: "Wie heeft mij aangeraakt?" Hij heeft niet begrepen, dat er een wonder had plaats gevonden. De apostelen waren allen traag in het geloven aan de macht van hun Heer (Markus 6 : 52; 8 : 17 en 18), en als zij iets van Zijn macht hadden verstaan, schoten zij te kort in het begrijpen van Zijn liefde.

Gezindheid van de apostelen

Toen zij Zijn heerlijkheid hadden gezien op de berg der verheerlijking, en de Samaritanen Hem niet wilden ontvangen., zeiden Jacobus en Johannes: "Heer, wilt Gij, dat wij zeggen, dat vuur van de hemel nederdale en hen vertere, gelijk ook Elia gedaan heeft?"

Als zij niet meer aan Zijn macht twijfelden, faalden zij in het verstaan van de geest van Zijn zending. "Gij weet niet van welk een geest gij zijt."

Toen de Heer voor 't eerst Zijn twaalf apostelen uitzond, gaf Hij hun opdracht om te prediken, en gaf Hij hun macht over de onreine geesten, om ze uit te werpen, en om elke ziekte en kwaal te genezen. Soms hebben zij door gebrek aan geloof gefaald. Markus 9 : 18: "zij vermochten niet."

De Heer heeft later nog zeventig anderen uitgezonden, twee aan twee, en zij keerden met blijdschap terug, zeggende: "Heer, zelfs de duivelen zijn ons onderworpen in Uw naam." Zij beschikten over een werkelijke kracht, maar de Heer zeide tot hen dat er nog iets beters was dan dit (Luk. 10 : 20).

De kracht van Zijn naam was zó, dat daarin soms wonderen werden gedaan door mannen, die niet tot zijn trouwe volgelingen konden worden gerekend. Judas zal ook tot hen behoord hebben. De wonderen, waarop zij zich beroemden, verergerden slechts hun ongerechtigheid, als zij zich niet aan Hem hadden onderworpen.

Het wordt ons niet verteld of de man in Lukas 9 : 49 later zijn weg is gegaan met de discipelen van de Heer. Johannes was degene die de Heer mededeelt dat de discipelen hem verboden hebben om in de naam van de Heer duivelen uit te werpen. Jezus zeide tot hem: "Verbiedt het niet; want wie niet tegen u is, is voor u." De Heer kende zijn hart, en wij behoeven er niet aan te twifelen dat iemand van wie Hij zeide "voor ons", de rechte plaats innam.

Vals gebruik van de naam "Jezus"

In Hand. 19 : 13-16 zien we iets geheel anders. Daar zegt de boze geest: "Jezus ken ik, en van Paulus weet ik; maar gij, wie zijt gij?" En de bezweerders werden overweldigd en moesten naakt en gewond ontvluchten. De duivel wil niet gehoorzamen als het gegeven bevel een bespottung is, en komt van iemand die uit zichzelf handelt. Het gevolg van het fiasco, van deze mannen was zó, dat men niet aan de naam van Jezus *twijfelde*, maar dat Zijn naam werd *groot gemaakt* (vers 17).

De wonderen die ons in de Handelingen worden medegedeeld kunnen wij onderscheiden in openbaringen van Gods macht, zonder of met inschakeling van menselijke bemiddeling.

Bijzondere wonderen

De hemelvaart en de uitstorting van de Heilige Geest waren van zo grote betekenis, dat wij ons er aanbidde voor neerbuigen.

Het licht, dat Saulus zag op de weg naar Damascus doet ons denken aan de glorie op de berg der verheerlijking.

De macht die Filippus wegnam en op een andere plaats overbracht, was dezelfde, die Elia meevoerde van plaats tot plaats, en ten slotte in de hemel opnam. De aardbeving die leidde tot bevrijding van Paulus en Silas was door dezelfde God gezonden, die de muren van Jericho deed vallen.

Engelen verschenen menigmaal als boodschappers om Gods bevel uit te voeren. Wij kunnen niet zeggen wie de twee mannen waren die aan de discipelen verschenen, ogenblikkelijk na de hemelvaart en die hun vertelden dat Jezus wederkomen zou. Zij waren hemelse bezoekers, getooid in witte klederen. Een engel des Heren werd gezonden om de, apostelen uit de gevangenis te bevrijden (Hand. 5 : 19), en in Hand. 12 : 6-10 wordt een uitvoerig verhaal gegeven van de bevrijding van Petrus uit de gevangenis door een engel des Heren. "Zijn

ketenen vielen af van de handen", en toen zij door de eerste en tweede wacht gegaan waren, kwamen zij aan de ijzeren poort, "welke hun vanzelf openging". Dit is misschien het meest merkwaardige geval in de bijbel om te laten zien hoe gemakkelijk het is voor God, Zijn macht uit te oefenen over onbezielde dingen. Hij heeft meermalen getoond dat gevangenispoorten zijn boodschappers niet konden tegenhouden.

Bij het vreselijk oordeel dat over Egypte kwam in de Paasnacht, konden gevangenisdeuren of paleiswachten de eerstgeborenen niet beschermen.

Een zeer belangrijk wonder.

Het eerste wonder dat Petrus deed, was de genezing van de lamme man aan de poort genaamd "de schone". Het toont zeer duidelijk het geheim van de macht van de apostel. Petrus ontleende geen gezag aan zichzelf, maar schreef alle macht toe aan de naam van Hem, die enige weken geleden gekruisigd, en nu opgestaan was. De wonderen van hen, die Zijn volgelingen waren, waren bewijzen van Zijn opstanding. (Hand. 3 : 12 en 16, en 4 : 9 en 10.)

Wij hebben hier een profetisch beeld van de tijd die nog in de toekomst ligt, als de profetie van Jesaja zal vervuld zijn: "dan zal de lamme springen als een hert." (Jes. 35 : 6) Een zekere David Baron zegt: Nooit lees ik dit vers uit Jesaja, of ik word herinnerd aan Hand. 3, waar ons het wonder wordt medegedeeld dat gewrocht werd in de naam van Jezus Christus. Deze lamme man is een type en gelijkenis van Israël.

Petrus en Johannes komen tot hem en zeggen: "Zie op ons" en God zij dank worden zijn ogen geopend en ziet hij, dat de macht die geneest alleen gelegen is in de naam van Jezus. Daardoor kan hij springen en zich verblijden. In de toekomst zal de profetie vervuld worden: "Hoe liefelijk zijn op de bergen de voeten van de vreugdebode, die vrede aankondigt, die goede boodschap brengt." (Jes. 52 : 7) Dit zal geschieden door Joodse predikers. Maar nu is het volk als zodanig nog lam en buiten gemeenschap met God. Het is nog niet in staat boodschappers van God te zijn onder de volken.

Het is al gedurende eeuwen in deze toestand, maar zal het zo blijven. Neen! Er is Een die meer is dan Petrus en Johannes, die nog eens Israël zal doortrekken. We zingen soms: "Jezus van Nazareth gaat voorbij." Hij is Israël doorgetrokken, maar het volk was toen reeds ziek. Men liet Hem gaan, zonder zelfs de zoom van Zijn kleed aan te raken, en Jezus ging terug naar Zijn plaats, totdat zij Zijn aangezicht zoeken. Hij zal opnieuw aan Israël verschijnen en zeggen: "Zie op Mij" en de geest van genade en van smekingen zal worden uitgestort op het Joodse volk. Zij zullen Hem zien, die zij doorstoken hebben. Dan zal de lamme springen als een hert, en een geweldige opschudding zal op de aarde teweeggebracht worden.

Als de lamme man, Israël, genezen is, zullen alle volken van de aarde dit bijzonder wonder zien, verricht door Jezus van Nazareth.

Weinig wonderen van de apostelen worden in de Handelingen medegedeeld

Na het loslaten van Petrus en Johannes baden de hunnen en hieven eendrachtig hun stem op tot God, dat zij met vrijmoedigheid het woord mochten spreken, en dat God hen tekenen en wonderen zou laten doen in de naam van Jezus. En de plaats waarin zij vergaderd waren, werd bewogen en zij werden allen vervuld met de Heilige Geest en spraken het Woord Gods met vrijmoedigheid. In Hand. 5 : 12, 15 en 16 vinden we dat het overige van het gebed werd verhoord. Een menigte uit de omliggende steden kwam gezamenlijk te Jeruzalem en zij brachten zieken en die door onreine geesten gekweld waren, welke allen genezen werden. Hierdoor werden de apostelen bemoedigd.

Stephanus en Filippus, hoewel geen apostelen, deden wonderen. Stephanus, vol genade en kracht, deed wonderen en grote tekenen onder het volk. Van Filippus lezen we in Hand. 8 : 6,

7 en 13, dat hij hetzelfde in Samarië deed. Simon de tovenaars voegde zich bij Filippus en ontzette zich door hetgeen hij zag.

Ananias te Damaskus verrichtte een wonder, toen hij werd gezonden om de ogen van Saulus te openen.

Toen Paulus en Barnabas te Iconië waren, gaf de Heer getuigenis aan het werk Zijner genade, en bewerkte dat tekenen en wonderen door hun handen geschieden. Deze dingen waren hier hun "geloofsbrieven" voor de Joden, maar ongelovige Joden weigerden het getuigenis aan te nemen en zetten de heidenen op, zodat Paulus en Barnabas moesten vluchten. Wij zien hieruit dat wonderen menigmaal niet konden bewegen tot het geloof.

In Jeruzalem verhaalden Barnabas en Paulus wat grote tekenen en wonderen God door hen onder de volken gedaan had.

Het gevolg van de genezing van de kreupele te Lystre was in werkelijkheid geen steun voor het evangelie, want toen het volk zag wat Paulus gedaan had, dachten zij dat de goden aan mensen gelijk geworden waren, en wilden zij aan hen offeren. Toen de Joden van Antiochië en Iconië kwamen, hebben zij de scharen overreed en Paulus gestenigd.

Het is buiten twijfel, dat hier aan Paulus zelf een groot wonder werd voltrokken, want nadat hij gestenigd was, sleepten zij hem buiten de stad, menende dat hij dood was. Hier vond een plotselinge en algehele genezing plaats, want reeds de volgende dag was hij in staat om in Derbe aan 't werk te gaan en te prediken.

De apostelen en de wonderen

In Efeze deed God ongewone krachten door de handen van Paulus, zodat zelfs zweetdoeken en gordels van hem op de zieken gelegd werden, waardoor de ziekten van hen weken, en de boze geesten uitvoeren. Hier ondernamen rondtrekkende joodse bezweerders het, de wonderen van Paulus na te doen.

In Filippi wierp Paulus de waarzeggende geest uit van een dienstmaagd, die hem en Silas volgde. Zijn macht over de boze geesten werd erkend in Efeze, want de boze geest, die weigerde de zonen van Sceva te gehoorzamen, zeide: "Jezus ken ik, en van Paulus weet ik."

Het is van belang dat meer dan eens de namen van hen die genezen zijn, in de Handelingen worden genoemd. Het wonder moest een zeer nauwkeurig onderzoek kunnen doorstaan.

Ananias en Saffira en Elymas noemden we reeds, ook de vader van Publius. Bovendien lezen we van Enéas, die door Petrus in de naam van Jezus, de Christus werd genezen van zijn verlamdheid. Dorkas, die hij opwekte uit de dood; Eutichus die Paulus na zijn val terug gaf. De oversten en oudsten van Israël hebben gezegd in Hand. 4: "want dat er een kennelijk teken door hen is geschied, is openbaar voor allen die te Jeruzalem wonen, en wij kunnen het niet loochenen". De uitwerking van deze tekenen in het land, in het begin van de tijd van amnestie was zeer verschillend van de uitwerking der tekenen die Paulus deed. Israël werd meer en meer ter zijde gesteld niet omdat de kracht van de Geest minder was, maar om de boosheid van het volk, in 't bijzonder van de leiders.

Na de genezing van Enéas lezen we: "en allen die te Lyda en Saron woonden zagen hem, en zij bekeerden zich tot de Heer".

Toen Dorkas was opgewekt: "en velen geloofden in de Heer".

Welk een tegenstelling met wat de Joden van Antiochië en Iconië deden te Lystre. Zij bewerkten de steniging van Paulus.

Visioenen

In de Handelingen worden ons verschillende visioenen medegedeeld, behalve wat Paulus zag op de weg naar Damaskus. Hij noemt dit een "hemels gezicht", doch het was meer dan men meestal denkt, want elders zegt hij: "Christus is ook aan mij verschenen" (1 Kor. 15 : 8).

Ananias had een gezicht, waarin hem gezegd werd naar Saulus te gaan en Saulus heeft in een visioen gezien, dat Ananias zou komen en hem de hand opleggen.

Cornelius zag duidelijk in een gezicht een engel Gods tot hem inkomen, en Petrus werd in een ander visioen voorbereid op de komst van de boodschappers.

Paulus werd in een gezicht geroepen om naar Macedonië te reizen, en nadat hij in Korinthe werd gelasterd en wederstaan, sprak de Heer tot hem door een gezicht in de nacht om hem te troosten en te bemoedigen: "want ik heb veel volks in deze stad" (Hand. 18 : 6-11).

In Lystre liet God toe dat de vijand wondde, maar God heeft geheeld. In Korinthe werd hem de belofte gegeven: "niemand zal u aantasten om u kwaad te doen".

De mens is machteloos, als God beschermt.

In de legerplaats te Jeruzalem stond de Heer opnieuw bij hem en zeide: "Heb goede moed, want gelijk gij te Jeruzalem van mij getuigd hebt, zo moet gij ook te Rome getuigen". En midden in de storm, vlak voor de schipbreuk, stond een engel des Heren bij hem, zeggende: "Vrees niet Paulus, gij moet voor de keizer gesteld worden en zie, God heeft u allen geschonken die met u varen."

Zo sprak God telkens tot Zijn dienstknechten in een droom, in een nacht gezicht, wanneer diepe slaap op de mensen valt, in sluimering op de legerstede (Job 33 : 15). Hij leidt en leert en troost hen, en door deze nachtgezichten bewijst Hij Zijn alwetendheid en Zijn almacht.

In de brieven vinden we verschillende verwijzingen naar de wonderen die in de dagen der apostelen gedaan werden. Paulus noemt ze: "kentekenen van een apostel" (2 Kor. 12 : 12, Rom. 15 : 19 enz.)

Wonderen als typen

Wij spraken reeds in 't kort hierover in nr. XVI. Er zijn echter nog belangrijke opmerkingen over te maken.

In Joh. 6 toont de Heer aan, dat Hij meer is dan het manna, hetwelk de Israëlieten 40 jaar gegeten hebben, dag aan dag. Het brood des levens geeft echter eeuwigheidsleven.

De Heer zegt, dat de verhoging van de koperen slang in de woestijn een type was van Zijn dood; en dat de wonderlijke genezing als gevolg van een blik op de verhoogde slang een type was van de gevolgen van een blik des geloofs op de Gekruisigde. Er was niets wonderlijks in de verhoging van de slang aan een paal. Aan Mozes was bevel gegeven dit te doen.

Mensenhanden nagelden de Verlosser aan het kruis; het wonder kwam daarna. Mozes kon alleen maar wijzen op het middel waarin God had voorzien, en de belofte herhalen: "Ieder die daarnaar ziet, wanneer hij gebeten is, zal in leven blijven". God moet het wonder doen, zoals Hij ook heden doet aan een ieder die gelooft.

De kracht zat niet in de paal of in de slang; er was geen reddende kracht in het hout op zichzelf. Hiskia vond het nodig de reliquie te vernietigen, om een einde te maken aan de afgodendienst die er mee gepleegd werd.

De geschiedenis herhaalt zich, en de mensen zouden zeker als zij konden het "Heilige hout" aanbidden; waar dit niet mogelijk is stellen zij zich tevreden met schilderijen of gesneden kruisen en kruisbeelden.

Het slaan van de rots in Horeb was ook een type van de dood van de Heer op Golgotha. In het feitelijke slaan was niets wonderlijks. Mozes nam zijn staf, en sloeg de rots. Petrus beschuldigde de Joden in zijn rede in Hand. 2 en 3, dat zij door de hand der ongerechten Christus aan het kruis gehecht en ter dood gebracht hebben. Het was echter óók waar, dat Hij van God geslagen werd. In vele van de typische verordeningen was Mozes Gods vertegenwoordiger. Maar de mens wilde niets te doen hebben met de wonderbare gevolgen van Christus' dood.

De Heilige Geest vloeyde, als stromen van water, neer van de verhoogde Heer die ter dood gebracht werd. "Hij dan, door de rechterhand Gods verhoogd zijnde en de belofte des Heilige Geestes ontvangen hebbende van de Vader, heeft dit uitgestort, dat gij ziet en hoort" (Hand. 2 : 33). Zie ook Joh. 7 : 38, 39.

Mozes' zonde, dat hij voor een tweede maal de rots sloeg, toen hij alleen maar moest spreken, had voor hem ten gevolge dat hij het beloofde land niet mocht binnengaan. Het is een van de merkwaardigste bewijzen van de waarde die God toekent aan Zijn typen. Hij kan niet gedogen dat zij bedorven worden. Door de rots tweemaal te slaan was het type als zodanig te niet gedaan, want Christus stierf éénmaal - een feit dat in de brief aan de Hebreëen menigmaal wordt aangehaald. Het komt voor in Hebreëen 9 : 26, 28, en 10 : 10.

De grote belangrijkheid, dat ieder type volkomen juist is wordt het duidelijkst getoond door het scheuren van het voorhangsel in de tempel.

Als het voorhangsel slechts één minuut nadat de Heer Jezus gestorven was, scheiding was blijven maken tussen het heilige en het heilige der heiligen, zou het type het spoor bijster geweest zijn. God zelf kwam daarom tussenbeide, en hief het type op, toen de belangrijke gebeurtenis plaats vond. In de passage van Hebreëen 9, lezen wij, dat Hij aanduidde dat het voorhangsel moest geplaatst worden tussen de twee delen van het heiligdom. Dit hoofdstuk geeft ons de zekerheid, dat de details van de tabernakel en de tempel door de Heilige Geest zelf waren ontworpen, om ons diepe geestelijke lessen te geven.

Doch op het ogenblik dat de Heer Jezus stierf was dit niet langer waar; er was ogenblikkelijk "een nieuwe en levende weg geopend, die Hij ons heeft ingewijd door het voorhangsel heen, dat is zijn vlees". En God moest een wonder doen om dit te tonen. "De aarde beefde en de rotsen scheurden."

Het voorhangsel des tempels scheurde in tweeën, van boven tot beneden, omdat God Zich verheugde, en het brandoffer had aangenomen.

Wij mogen aan de kant van onze bijbel bij Hebreëen 9 : 8 schrijven: De Heilige Geest duidt dit aan, dat de weg tot het heiligdom

NU GEOPENBAARD IS.

De dood van de Heer Jezus

De dood van Christus is menigmaal getypeerd, niet alleen in de offers, die gebracht werden, maar in verschillende voorvallen die Zijn nederdalen in de wateren des doods symboliseren. In het gaan van het volk van Israëel door de Rode Zee en de Jordaan leren wij, hoe de dood en de opstanding van de Heer ons bevrijdt van Egypte, en ons brengt in het beloofde land.

De Rode Zee snijdt het volk af van hun vijanden; het gaan door de Jordaan brengt hen in het land. In beide wordt de nieuwe en levende weg getypeerd.

In de Psalmen wordt dikwijls van beide gewag gemaakt (114 : 3 en 5). Door de dood van de Heer zijn de zinnen gescheiden van de slavernij van Egypte en bevrijd van hun vijanden; "verlost uit de macht der duisternis"; en gebracht in de beloofde erfenis, die hun deel is in vereniging met Hem in de opstanding; "overgezet in het koninkrijk van de Zoon zijner liefde" (Kol. 1 : 13).

Wonderen die verbonden kunnen worden aan gelijkenissen

In Matth. 12 : 10-13 vinden wij een wonder, dat gepaard gaat met een korte gelijkenis. Hier loerden de Farizeëen op een grond van beschuldiging, en zij waren nieuwsgierig of de Heer een ongelukkig mens zou genezen op de sabbat. Hij spreekt dan de gelijkenis uit van het "éne schaap", dat op de sabbat in een kuil valt.

Een hulpeloos mens genezen, een hulpeloos schaap gegrepen en uit de put gehaald, - dit zijn de dingen waarin Hij behagen heeft.

Buitengeworpen met Hem

De blindgeborene werd door de Joden uitgeworpen, omdat hij weigerde zijn afkeuring uit te spreken over Hem, die hem genezen had. Opnieuw antwoordt de Heer Zijn aanklagers met een gelijkenis, nu van de herder en het schaap. Hij gebruikt daar hetzelfde woord, als in Joh. 10 : 4, waar Hij zegt, dat de Herder Zijn eigen schapen uitleidt. De mensen mogen ons van hun gezelschap scheiden, maar zij kunnen ons niet van Hem scheiden (Luk. 6 : 22). De schaapskooi van het Judaïsme bevatte velen, die niet behoorden tot Zijn eigen schapen; en als de Zijnen door de Joden werden uitgeworpen, werd hun in werkelijkheid door Hemzelf de hand toegestoken, om voortaan deel uit te maken van Zijn nieuwe kudde, die velen bevatte, die niet tot "deze stal" behoorden.

De *schaapskooi* bevatte 2 soorten van schapen. Zij, die "zijne eigene" waren (vers 4) en zij die in vers 16 genoemd worden. De *kudde* bevat ook 2 soorten - hen die tot de Joodse kooi behoord hadden, en "de andere schapen", uit de heidenen.

Geruïneerde zielen

Het geestelijk bankroet van de ziel wordt geleerd in wonder en gelijkenis. De vrouw, die 12 jaar de vloed des bloeds had gehad, en "al het hare ten koste had gelegd", kwam tot Jezus, van achteren, en raakte Zijn kleed aan.

De verloren zoon had "alles verteerd" voordat hij er toe kwam om te zeggen: "Ik zal opstaan en tot mijn vader gaan".

Als de vrouw meer geld had gehad, zou zij naar andere geneesheren gegaan zijn, en zo de Enige, die haar kon helpen, misgelopen zijn. Als de verloren zoon niet financieel geruïneerd was geweest, en er was geen hongersnood gekomen, dan zou hij in het verzeegen land gebleven zijn, en de verwelkoming, de liefde van de vader en het feest gemist hebben.

Als wij aan het eind van onze eigen middelen zijn gekomen, kunnen we bij Hem terecht. Slechts ledige zielen kunnen gevuld worden, zoals we dit ook leren uit een ander wonder, dat van de fles olie en de ledige vaten.

Jozef

Het leven van Jozef geeft een opvallend voorbeeld van de weg, waarin de besturende hand van God goed en kwaad doet medewerken tot de vervulling van Zijn raad aan de enkeling, de familie en een volk.

Alle gebeurtenissen tussen de dromen van Jozef en de troon in Egypte, werden tot eendrachtige samenwerking gebracht. De vreselijke dingen, die Jozef steeds verder schenen af te brengen van de mogelijkheid, dat de dromen bewaarheid zouden worden - de put, de verkoop, de slavernij, de gevangenis, - waren in werkelijkheid stappen in de richting van hun vervulling. De jaloezie en de wreedheid van zijn broeders, de goddeloosheid van de vrouw van Potifar, de samenspanning van de Egyptische beampten, alles werd te niet gedaan.

De dromen van de overste der schenkers en de overste der bakkers waren de middelen, waardoor Jozef voor Farao gebracht werd. Wie twijfelt eraan, dat zij door God gezonden waren voor dit bijzondere doel?

Gewone dingen van het dagelijks leven, waarmee, naar het schijnt, de boosheid van de mens meer te doen heeft dan Gods goedheid, worden soms aaneengeregen door ongewone vertoningen van Gods macht, met het doel, de "ketting" te voltooien.

Wij zien uit de woorden van Jozef aan zijn broeders, dat hij geleerd heeft Gods hand te zien in de gebeurtenissen van zijn bijzonder leven (Gen. 50 : 20). De belangrijke gebeurtenissen in het leven van Jozef worden opgesomd in Psalm 105. Alles, wat de daar lezen gebeurde, om de vervulling tot stand te brengen, niet alleen van Jozefs' dromen, maar van de profetie aan Abraham, dat zijn nakomelingen vreemdelingen zouden zijn in een land, dat het hunne niet

was; dat zij dienstknechten zouden zijn en verdrukt zouden worden, 400 jaren. Het vierde geslacht zou echter wederkeren.

Het wonder van de bijbel

De bijbel maakt er aanspraak op, de openbaring van God te zijn. Dit is zijn eigen getuigenis, niet dat hij alleen maar een openbaring bevat, hier of daar verborgen tussen zijn bladen, maar dat hij is: GODS OPENBARING AAN DE MENS. Zij die dit getuigenis aannemen hebben het hiermede niet moeilijk. Zij zouden het veel moeilijker vinden te moeten aannemen, dat God géén dergelijk getuigenis gegeven had. De bijbel is een altijd-tegenwoordig, eeuwigdurend wonder. Er zijn veel boeken, maar slechts één dat Goddelijk is van oorsprong, bovennatuurlijk in zijn geschiedenis, en wonderdadig in zijn werk, want het brengt wonderen teweeg in hart en leven van de mens.

Als de rationalist (de man die alles toeschrijft aan het *menselijk* denken) weigerde te geloven in de wonderen, die in de bijbel worden verteld, begon de zgn. "hogere critiek" te trachten zich van het wonderlijk boek zelf te ontdoen. Dit sproot voort uit de wens om te voldoen aan het verlangen van hen, die de mogelijkheid van wonderen en van inspiratie loochenen.

Terwijl het oogmerk van ware critiek is: de juistheid vast te stellen van het handschrift en de vertaling, is de strekking van de zgn. "hogere critiek", de bijbel neer te halen op het niveau van een gewoon, menselijk boek.

Eerstgenoemde, de rationalisten., zeggen: beschouw de *wonderen* als gebeurtenissen van iedere dag, want zij waren niets meer; er was niets wonderlijks in. De tweede groep zegt: beschouw de *bijbel* als ieder ander boek, want bij verschilt in niets van andere boeken.

Tenslotte zegt de extremist (de man die uitersten najaagt): er is niets bovennatuurlijks in.

Inspiratie

Terwijl wij inspiratie niet kunnen verklaren of beschrijven, leren we van het boek zelf, dat het opeist door God te zijn geïnspireerd, m.a.w. er was een Goddelijke auteur, die gebruik maakte van menselijke instrumenten.

De apostel Petrus zegt het aldus: "heilige mensen Gods, door de Heilige Geest gedreven, hebben gesproken (2 Petr. 1 : 21). De apostel Paulus zegt in 1 Kor. 2 : 13 zelfs, dat de woorden, die hij gebruikt, geïnspireerd zijn.

Door de kracht van de Heilige Geest heeft Paulus in zijn brieven dikwijls de Schriften uitgelegd. Het Oude Testament bevat menige verborgen schat. Het Nieuwe Testament geeft de sleutel, die de schatten voor ons in het licht stelt. Dezelfde Geest, die deze schatkamer aanwijst en de schatten verborgen hield, moet ook de sleutel leveren. Paulus toont aan, dat de verhalen niet alleen historisch waren, maar ook typologisch en geschreven voor ons (Rom. 4 :24).

Wij weten niet hoe en op welke wijze de schrijvers van de Schriften werden geïnspireerd; maar het is zeer duidelijk, dat de Geest over ieder van hen vaardig werd. Wij kunnen aannemen, dat er schrijvers zijn geweest, die dingen hebben medegedeeld die zij zelf gezien hadden. Anderen hebben medegedeeld datgene wat zij gehoord hadden. Er is echter ook heel wat door inspiratie geschreven wat noch gehoord, noch gezien was. Als we hierover spreken, moeten we de schoenen van de voeten doen. Wij komen op heilige grond.

Hoe zou het mogelijk geweest zijn de woorden op te schrijven, die de Heer Jezus in de woestijn heeft uitgesproken tijdens de verzoeking, waar niemand tegenwoordig was? Hoe zouden we kunnen weten, wat de Heer in Gethsémané geklaagd en gesproken heeft, waar niemand bij was, terwijl de discipelen, die Hij had meegenomen, sliepen? Hetgeen ons het meest moet treffen en met eerbied en ontzag vervullen is wel, dat God het gewild heeft, dat in

de bijbel gesprekken zouden vermeld worden, die plaats hebben gevonden tussen de Vader en de Zoon.

Het werd de mens vergund deze gesprekken met het oor te horen en met de pen, die hij hanteerde, neer te schrijven.

Misschien is de samenspraak in Jesaja 49 een der duidelijkste voorbeelden. De Messias is degene die spreekt, en in vers 3 verhaalt Hij eerst dat Jehova tot Hem sprak. In vers 4 zegt Hij, wat Hij gedaan en gesproken heeft: "Tevergeefs heb ik mij afgemat, voor niets, en vruchteloos mijn kracht verbruikt". In de verzen 5-8 vermeldt Hij Jehova's antwoord, terwijl elk vers wordt voorafgegaan door de woorden: "Hij zegt", of "De Here zegt". De Messias treurt over Zijn schijnbaar vruchteloos werk, Zijn verwerping door Israël, maar Jehova antwoordt: "Het is te gering, dat Gij Mij tot een knecht zoudt zijn om de stammen van Jakob weder op te richten en de bewaarden van Israël terug te brengen; Ik stel U tot een licht der volken, opdat mijn heil reike tot aan het einde der aarde".

Wij moeten verband zien tussen deze woorden en Matth. 11, waar de Heer blijkbaar daaraan denkt, als Hij zegt, nadat Hij de steden van Israël hun ongeloof verwijt: "Ik prijs U, Vader! Heer des hemels en der aarde! dat Gij deze dingen voor wijzen en verstandigen verborgen hebt, en hebt ze aan kinderkens geopenbaard".

Hij zal zich geklemd hebben aan de woorden van Jes. 49: "Ik stel U tot een licht der volken", vandaar het antwoord: "Ik prijs U, Vader!" en dan de verkondiging van het evangelie voor de wereld: "Kom tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt".

In vers 14 van Jes. 49 wordt Sion voorgesteld als een die geluisterd heeft naar de samenspraak en bedroefd is, en dan volgt het genadevol antwoord van Jehova. Het is gemakkelijk te verstaan, ja, het kan niet anders, dan dat zij, die zulke dingen schreven, door de Geest van God geïnspireerd waren.

Instandhouding van de bijbel

De dingen die wij hier noemden zijn slechts gedachten betreffende het wonder van de bijbel, uit één oogpunt gezien, nl. wat de samenstelling aangaat. Over het wonder van zijn instandhouding zou veel uitgebreider kunnen geschreven worden. God Zelf waakt over Zijn eigen boek.

Het is Goddelijk bewaard door de eeuwen heen, zodat niets wat de duivel of de mens geprobeerd heeft, het kan verdelen.

Er wordt wel eens aangevoerd, dat er zovele jaren liggen tussen de tijd waarin de verschillende boeken geschreven zijn en de tijd waarop de gebeurtenissen plaats vonden. De oudste tekst die wij bezitten van het Oude Testament dateert uit 1008 na Christus, hoewel er ook stukjes van sommige boeken gevonden zijn, die dateren uit 895 na Christus.

Wat het Nieuwe Testament betreft, dateren de meeste handschriften uit de tijd van ongeveer 100 jaar na Christus, hoewel ook hiervan enkele handschriften ouder zijn, nl. uit de 4e en 6e eeuw na Christus. Merkwaardig, dat men ook deze dingen aanvoert om de echtheid van de bijbel aan te vallen. Het is wel de moeite waard om even onze aandacht te bepalen bij enkele schrijvers uit de oudheid.

De Griekse dramaticus Aeschylus schreef zijn toneelstuk tussen 500 en 458 voor Christus. Het eerste manuscript van zijn werken is van de 11e eeuw. 1500 jaar tussenruimte. Hetzelfde is waar van Herodotus en Thucydides. Voor de odist Pindarus en de dramatist Euripides is de tussenruimte 1680 jaar, enz. Met de Latijnse auteurs is de tussenruimte iets korter. Toch moeten we 750 jaar overslaan, voordat we manuscripten hebben van Tacitus, en zelfs dan berust het meeste van de tekst van deze belangrijke historicus op de autoriteit van een enkel manuscript.

"Het Woord des Heren bestaat tot in eeuwigheid". Zijn macht is onuitputtelijk. Wij kunnen niet verklaren hoe Gods Woord leven kan geven aan dode zielen, maar het geschiedt door alle eeuwen heen.

Zoals in Ezechiël 37 wordt gezegd, heeft de Geest in de doodsbeenderen geblazen, waardoor zij herleefden toen de Heer had gesproken. Evenmin als de profeet dit kon verklaren, kan iemand de wonderen begrijpen, die nu door het Woord van God plaats vinden in het leven van mannen en vrouwen.

"Want het Woord Gods is levend en krachtig, en scherper dan enig tweesnijdend zwaard, en doordringende tot de verdeling der ziel en des geestes, zowel der gewrichten als des mergs, en een oordelaar van de gedachten en overleggingen des harten" (Hebr. 4 : 12).